

UCHWAŁA NR 524.XXXVII.2020

RADY MIASTA CZĘSTOCHOWY

z dnia 17 grudnia 2020 r.

w sprawie zatwierdzenia programu naprawczego Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Stacji Pogotowia Ratunkowego z siedzibą przy ul. Kilińskiego 10 w Częstochowie

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (jt. Dz. U. z 2020 r., poz. 713 z późn. zm.), oraz art. 59 ust. 4 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (jt. Dz. U. z 2020 r., poz. 295 z późn. zm.)

Rada Miasta Częstochowy uchwała:

§ 1. Zatwierdzić program naprawczy Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Stacji Pogotowia Ratunkowego z siedzibą przy ul. Kilińskiego 10 w Częstochowie stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Częstochowy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta
Częstochowy

Zbigniew Niesmaczny

Załącznik do uchwały Nr 524.XXXVII.2020
Rady Miasta Częstochowy
z dnia 17 grudnia 2020 r.

PROGRAM NAPRAWCZY

Samodzielnego Publicznego Zakładu

Opieki Zdrowotnej

Stacji Pogotowia Ratunkowego w Częstochowie

na lata 2020-2021

Częstochowa, wrzesień 2020 rok

Spis treści

1.	Wprowadzenie	3
2.	Uwarunkowania formalno-prawne i systemowe funkcjonowania jednostki ...	4
	2.1.Regulacje prawne kształtujące działalność SPZOZ Stacji Pogotowia Ratunkowego w Częstochowie i ich wpływ na funkcjonowanie jednostki	4
	2.2.Struktura i organizacja jednostki	5
	2.3.Zakres udzielanych świadczeń opieki zdrowotnej	6
	2.4.Pozostała działalność jednostki	6
3.	Wybrane aspekty sytuacji finansowej jednostki	7
	3.1. Analiza sprawozdań finansowych	7
	3.2. Analiza struktury przychodów i kosztów	9
	3.3. Analiza zobowiązań i należności	14
	3.4. Analiza wskaźnikowa na podstawie „Raportu o sytuacji ekonomiczno- finansowej SPZOZ Stacji Pogotowia Ratunkowego w Częstochowie” za 2018 i 2019 rok.....	16
4.	Analiza ekonomiczna branżowa	18
	4.1.Analiza rentowności działalność leczniczej	18
	4.2.Analiza majątku i infrastruktury	22
5.	Analiza SWOT	24
6.	Zatrudnienie i koszty pracy	25
7.	Prognoza sytuacji ekonomiczno-finansowej na lata 2020-2021 na podstawie „Raportu o sytuacji ekonomiczno-finansowej” oraz wykonania planu finansowego za I półrocze 2020 r.	28
8.	Wskazanie przyczyn trudnej sytuacji finansowej i wygenerowania straty	33
9.	Podjęte i zakładane działania naprawcze	36
10.	Podsumowanie	40

1. Wprowadzenie

Zgodnie z art. 59 ust. 4 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 roku o działalności leczniczej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 295 ze zm.) kierownik samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej, którego roczne sprawozdanie finansowe zamyka się stratą netto, jest zobowiązany do sporządzenia programu naprawczego i przedstawienia go podmiotowi tworzącemu do zatwierdzenia w terminie 3 miesięcy od upływu terminu do zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego. Program ten powinien być sporządzony na okres nie dłuższy niż trzy lata z uwzględnieniem raportu o sytuacji ekonomiczno-finansowej sp zoz.

Rachunek zysków i strat SPZOZ Stacji Pogotowia Ratunkowego w Częstochowie za 2019 rok zamyka się stratą netto w wysokości (-) **2 846 342,64 zł**, co zobowiązuje jednostkę do sporządzenia programu naprawczego.

W dokumencie dokonano szczegółowej analizy sytuacji finansowo-ekonomicznej jednostki w szerszym zakresie niż przedstawiona w raporcie, tzn. obejmując dwa ostatnie lata (2018-2019), a także bieżące dane za I półrocze 2020 roku oraz inne istotne dla jednostki zdarzenia, które wystąpiły do dnia złożenia programu naprawczego podmiotowi tworzącemu. Analiza ta pozwala na wyciągnięcie wniosków na temat przyczyn wystąpienia straty w 2019 roku oraz dokonanie oceny możliwości poprawy wyniku w perspektywie 2-letniej.

Niniejszy program naprawczy obejmuje działania na lata 2020 – 2021, część tych działań jest już w jednostce wdrażana.

2. Uwarunkowania formalno-prawne i systemowe funkcjonowania jednostki

2.1. Regulacje prawne kształtujące działalność SPZOZ Stacji Pogotowia Ratunkowego w Częstochowie i ich wpływ na funkcjonowanie jednostki

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Stacja Pogotowia Ratunkowego w Częstochowie, zwany dalej Stacją lub jednostką, jest samodzielnym publicznym zakładem opieki zdrowotnej, dla którego podmiotem tworzącym jest Miasto Częstochowa. Obszar działania obejmuje w głównej mierze teren Miasta Częstochowy i powiat częstochowski oraz rejon operacyjny RO24/01 obejmujący powiat częstochowski, Miasto Częstochowę, powiat kłobucki i powiat lubliniecki, zgodnie z Wojewódzkim Planem Działania Systemu Ratownictwo Medyczne dla Województwa Śląskiego.

Stacja jest wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego – w ramach Rejestru Stowarzyszeń, Fundacji i Samodzielnych Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej (nr KRS 0000125525) – oraz do Rejestru Podmiotów Prowadzących Działalnością Leczniczą prowadzonego przez Wojewodę Śląskiego (nr rejestru 000000013330).

Stacja prowadzi działalność, w oparciu o następujące regulacje prawne:

- A. ustawę z dnia 15 kwietnia 2011 roku *o działalności leczniczej* (i rozporządzenia wykonawcze), która określa m.in.:
 - podstawowe zasady i obowiązki prowadzenia działalności leczniczej (obowiązek ubezpieczenia działalności, wpisu do rejestru podmiotów leczniczych, nadania statutu i regulaminu organizacyjnego),
 - specjalne zasady prowadzenia gospodarki finansowej,
 - zasady sprawowania nadzoru i kontroli przez podmiot tworzący i inne instytucje,
 - normy zatrudnienia personelu,
- B. ustawę z dnia 28 sierpnia 2004 roku *o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych* (i rozporządzenia wykonawcze), regulującą w szczególności:
 - uprawnienia pacjentów do nieodpłatnych świadczeń,
 - zakres świadczeń gwarantowanych,
 - zasady finansowania świadczeń przez Narodowy Fundusz Zdrowia i innych płatników,
- C. ustawę z dnia 8 września 2006 roku *o Państwowym Ratownictwie Medycznym* (i rozporządzenia wykonawcze), określającą zasady organizacji, funkcjonowania i finansowania systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego,
- D. *statut* Stacji nadany przez podmiot tworzący, ustalający nazwę, siedzibę, organy, cele i zadania jednostki,
- E. *regulamin organizacyjny* ustalony przez Dyrektora Stacji, określający szczegółową strukturę jednostki, zadania poszczególnych jej komórek organizacyjnych, zasady udzielania świadczeń, cenniki świadczeń i usług odpłatnych,
- F. zarządzenia Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia w zakresie zakontraktowanych świadczeń opieki zdrowotnej ustalających szczegółowe zasady i warunki ich finansowania i udzielania,

- G. przepisy regulujące zasady gospodarowania środkami publicznymi (ustawę o finansach publicznych, ustawę – Prawo zamówień publicznych),
- H. przepisy regulujące zasady ustalania wynagrodzeń (ustawę o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych i inne regulacje, wewnętrzne regulaminy wynagradzania),
- I. inne przepisy szczególne dotyczące prowadzenia działalności leczniczej i innej określonej w statucie Stacji.

2.2.Struktura i organizacja jednostki

Zgodnie ze statutem, przyjętym uchwałą nr 365/XXI/2020 Rady Miasta Częstochowy z dnia 26 kwietnia 2012 roku, do zadań Stacji należy:

- 1) udzielanie ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych, w szczególności w formie medycznych czynności ratunkowych w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego, w rozumieniu ustawy z dnia 8 września 2006r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym,
- 2) organizowanie, koordynowanie oraz pomoc w akcjach ratowniczych w razie klęsk żywiołowych, katastrof oraz innych masowych zdarzeń na terenie działania Stacji,
- 3) transport medyczny i sanitarny pacjentów na podstawie umowy z Narodowym Funduszem Zdrowia oraz innych umów zawartych przez Stację,
- 4) transport środków leczniczych, krwi i sprzętu medycznego,
- 5) udzielanie świadczeń w rodzaju podstawowej opieki zdrowotnej w zakresie nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej,
- 6) wykonywanie zabezpieczeń medycznych imprez o charakterze masowym i niebędących imprezami masowymi, oraz imprez o charakterze sportowym, kulturalnym i innym,
- 7) wydawanie opinii medycznych zgodnie z ustawą o bezpieczeństwie imprez masowych,
- 8) przygotowywanie osób do wykonywania zawodów medycznych oraz prowadzenie szkoleń z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej.

Stacja wykonuje swoje zadania, w tym świadczenia opieki zdrowotnej, w następujących lokalizacjach:

<i>Nazwa jednostki</i>	<i>Nazwa komórki</i>	<i>Miejsce stacjonowania</i>
Stacja Pogotowia Ratunkowego w Częstochowie	1 specjalistyczny zespół ratownictwa medycznego	Częstochowa ul. Kilińskiego 10
	3 podstawowe zespoły ratownictwa medycznego	
	zespoły transportowe	
Filia w Częstochowie ul. Sikorskiego 82/94	zintegrowane Stanowisko Dyspozytorskie i Koordynacji Medycznej (CPR)	Częstochowa ul. Sikorskiego 82/94
	3 podstawowe zespoły ratownictwa medycznego	
Filia w Częstochowie ul Rejtana 23/35	1 zespół specjalistyczny ratownictwa medycznego	Częstochowa ul. Rejtana 23/35
	2 zespoły podstawowe ratownictwa medycznego	
Filia w Dąbrowie Zielonej	1 podstawowy zespół ratownictwa medycznego	Dąbrowa Zielona Plac Kościuszki 47
Filia w Koniecpolu	1 specjalistyczny zespół ratownictwa medycznego	Koniecpol ul. Armii Krajowej 6a
Filia w Kłomnicach	1 podstawowy zespół ratownictwa medycznego	
	ambulatorium nocnej i świątecznej opieki	

	zdrowotnej	Kłomnice ul. Częstochowska 3
Filia w Poczesnej	1 podstawowy zespół ratownictwa medycznego	Poczesna ul. Wolności 2
Filia w Janowie	1 podstawowy zespół ratownictwa medycznego	Janów ul. Przyrowska 2
Filia w Błachowni	1 podstawowy zespół ratownictwa medycznego	Błachownia ul. Sosnowa 16
Filia w Mykanowie	1 podstawowy zespół ratownictwa medycznego	Mykanów ul. Samorządowa 1

2.3. Zakres udzielanych świadczeń opieki zdrowotnej

Jednostka realizuje swoje zadania w ramach umów zawartych ze Śląskim Oddziałem Wojewódzkim Narodowego Funduszu Zdrowia na świadczenia opieki zdrowotnej finansowane ze środków publicznych w rodzajach i zakresach:

Lp.	Rodzaj świadczeń	Zakres świadczeń
1	PODSTAWOWA OPIEKA ZDROWOTNA	<ul style="list-style-type: none"> transport sanitarny w POZ nocna i świąteczna opieka zdrowotna
2	RATOWNICTWO MEDYCZNE	<ul style="list-style-type: none"> świadczenia udzielane przez specjalistyczne zespoły ratownictwa medycznego świadczenia udzielane przez podstawowe zespoły ratownictwa medycznego
3.	POMOC DORAŻNA I TRANSPORT SANITARNY (od 01.04.2020 r.)	<ul style="list-style-type: none"> transport medyczny

2.4. Pozostała działalność jednostki

Zgodnie z § 6 Statutu Stacja może prowadzić działalność gospodarczą:

- związaną ze świadczeniem usług w zakresie transportu medycznego i sanitarnego,
- zabezpieczenia imprez masowych,
- prowadzenia szkoleń.

Przychody z działalności leczniczej poza świadczeniami finansowanymi przez NFZ (komercyjne) stanowią ok 6% przychodów jednostki.

3. Wybrane aspekty sytuacji finansowej jednostki

3.1. Analiza sprawozdań finansowych

Analizie poddano roczne sprawozdania finansowe za 2018 i 2019 rok. W poniższej tabeli i na wykresach przedstawiono dynamikę i strukturę głównych pozycji **bilansu** jednostki.

Pozycja	2017 rok	2018 rok	2019 rok	Dynamika 2018/2017	Dynamika 2019/2018
AKTYWA					
Aktywa trwałe	4 925 766,57	4 263 284,06	5 363 557,75	0,86	1,26
Aktywa obrotowe	5 832 758,04	5 961 232,36	4 070 412,43	1,02	0,68
PASYWA					
Kapitał (fundusz) własny	913 432,25	949 081,02	-1 528 237,62	1,04	-2,48
Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	9 845 092,36	9 275 435,40	10 962 207,80	0,94	1,18
Suma bilansowa	10 758 524,61	10 224 516,42	9 433 970,18	0,95	0,92

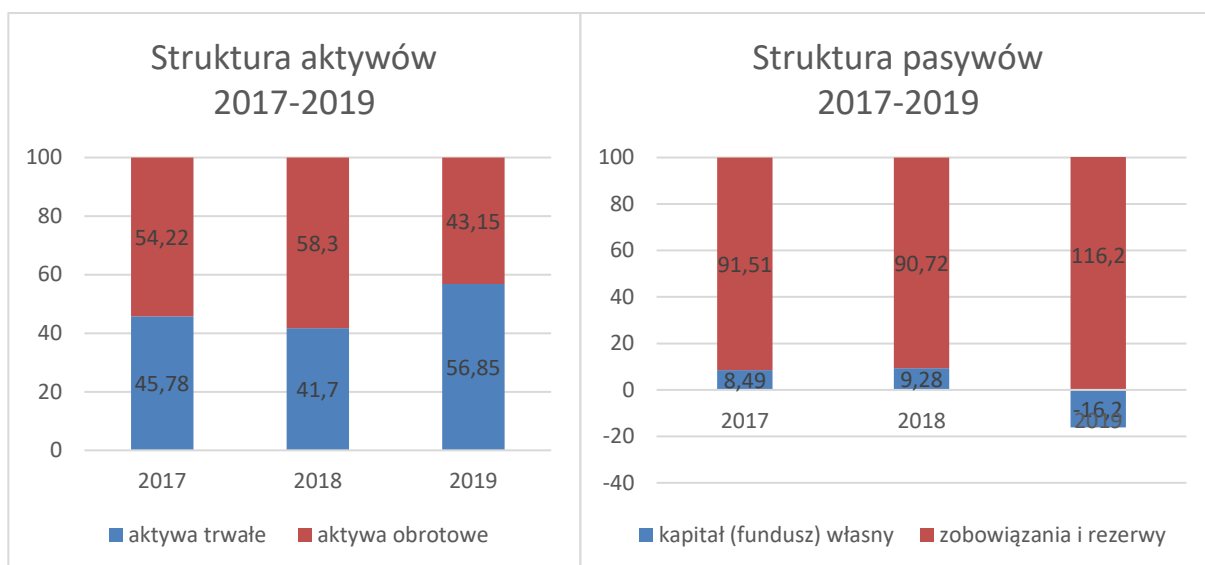
W analizowanym okresie obserwuje się zmienny stan *Aktywów trwałych* (netto) wynikający w głównej mierze z nieregularnych strumieni nakładów inwestycyjnych. Wartość bilansowa zmniejszyła się w 2018 roku o (-) 13,45%, co oznacza, że poniesione wówczas nakłady inwestycyjne były niższe niż wartość rocznej amortyzacji. W kolejnym roku (2019) widoczny jest znaczący wzrost ich wartości (o 1,1 mln zł, tj. o 25,81%) w zakresie *Rzeczowych aktywów trwałych*.

W przypadku *Aktywów obrotowych* niewielki wzrost nastąpił w 2018 roku o 2,20% natomiast w 2019 roku ich wartość spadła o (-) 31,72%. Czynnikiem wpływającym bezpośrednio na ich wysokość był stan posiadanych przez jednostkę środków pieniężnych, który wynosił:

- na dzień 31.12.2017 r.: 3 420 050,75 zł
- na dzień 31.12.2018 r.: 3 740 671,02 zł
- na dzień 31.12.2019 r.: 2 018 881,07 zł.

Kapitał własny jednostki ulegał zmianom w związku z wygenerowanym wynikiem finansowym – w 2018 roku wzrósł o wysokość zysku netto (35 648,77 zł), w 2019 roku zmniejszył się o wysokość straty netto (- 2 846 342,64 zł), oraz w związku z przekazaniem w nieodpłatne użytkowanie Stacji gruntu i budynków, w których mieści się filia jednostki w Janowie (369 024 zł). Po spadku wartości obcych kapitałów w strukturze pasywów jednostki w 2018 roku o (-) 5,79% już w kolejnym roku widoczny jest znaczący wzrost *Zobowiązań i rezerw na zobowiązania* o 18,18% (tj. o 1,7 mln zł), na co złożyło się:

- zwiększenie stanu rezerw o 1 529 tys. zł,
- wzrost zobowiązań krótkoterminowych o 145 tys. zł.

Zobrazowana na wykresach struktura bilansu wskazuje na zachodzące niekorzystne zmiany w jednostce, tj. zmniejszający się kapitał własny (w 2019 roku przyjmuje wartość ujemną), wzrost poziomu zobowiązań i zmniejszenie posiadanych aktywów obrotowych.

Dla oceny kondycji finansowej jednostki dokonuje się pomiaru tzw. **złotej i srebrnej reguły bilansowej**, badających stopień finansowania aktywów trwałych „bezpiecznym” kapitałem, czyli kapitałem własnym. Pożądaną wartością wskaźników w badaniu jednostek prowadzących działalność gospodarczą jest 1,00: $\text{aktywa trwałe} = \text{kapitał własny}$ lub $\text{aktywa trwałe} = (\text{kapitał własny} + \text{zob. długoterminowe})$, jakkolwiek interpretując wyniki należy wziąć pod uwagę specyfikę jednostki. W przypadku spozów znacząca część nakładów inwestycyjnych pochodzi ze środków zewnętrznych, uzyskiwanych bez ponoszenia kosztu kapitału, tj. ze źródeł bezzwrotnych, tj. dotacje podmiotu tworzącego czy fundusze UE. W takiej sytuacji należy zastosować regułę bilansową skorygowaną o wartość rozliczeń międzyokresowych, tj. uzyskanych z bezzwrotnych źródeł środków pieniężnych lub darowizn na aktywa trwałe.

	2017 rok	2018 rok	2019 rok
1) Złota reguła bilansowa (ZRB): kapitał własny/aktywa trwałe	0,19	0,22	-0,29
2) Srebrna reguła bilansowa (SRB): (kapitał własny + zob. długoterminowe) /aktywa trwałe	0,19	0,22	-0,29
3) Skorygowana ZRB: (kapitał własny + rozliczenia międzyokresowe) /aktywa trwałe	0,78	0,79	0,16
4) Skorygowana SRB: (kapitał własny + zob. długoterminowe + rozliczenia międzyokresowe)/aktywa trwałe	0,78	0,79	0,16

Wartości wskaźników złotej i srebrnej reguły bilansowej w ostatnim roku wskazują na **zachwianie równowagi kapitałowej jednostki**, czego skutkiem jest ujemna wartość kapitału własnego i wzrost zobowiązań.

3.2. Analiza struktury przychodów i kosztów

W poniższej tabeli przedstawiono dane o przychodach, kosztach i wynikach wynikające z rachunku zysków i strat (RZiS) w analizowanym okresie oraz dynamikę pozycji przychodowych i kosztowych.

Wyszczególnienie	2017 rok	2018 rok	2019 rok	Dynamika 2018/2017	Dynamika 2019/2018
A. Przychody netto ze sprzedaży i zrównane z nimi	34 288 500,88	35 519 976,19	34 832 863,50	1,04	0,98
B. Koszty działalności operacyjnej	35 051 973,58	36 208 643,08	38 606 451,73	1,03	1,07
C. Zysk (strata) ze sprzedaży (A-B)	-763 472,70	-688 666,89	-3 773 588,23	1,10	-5,48
D. Pozostałe przychody operacyjne	726 257,55	700 645,93	882 777,17	0,97	1,26
E. Pozostałe koszty operacyjne	18 414,30	28 174,51	18 229,40	1,53	0,65
F. Zysk (strata) z działalności operacyjnej (C+D-E)	-55 629,45	-16 195,47	-2 909 040,46	1,71	-179,60
G. Przychody finansowe	130 699,41	93 746,17	71 707,54	0,72	0,77
H. Koszty finansowe	15 556,28	1 640,93	9 009,72	0,11	5,49
I. Zysk (strata) brutto (F+G-H)	59 513,68	75 909,77	-2 846 342,64	1,28	-38,50
J. Podatek dochodowy	47 825,00	40 261,00	0,00	0,84	0,00
K. Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (Zwiększenia straty)	0,00	0,00	0,00	x	X
L. Zysk (strata) netto (I-J-K)	11 688,68	35 648,77	-2 846 342,64	3,05	-80,85

Analiza przychodów i kosztów z podstawowej działalności jednostki wskazuje na wyraźne zachwianie proporcji wzrostu tych kategorii w 2019 roku. W roku poprzednim (2018) przychody ze sprzedaży wzrosły o 3,59%, przy porównywalnym wzroście kosztów działalności operacyjnej o 3,30%, tymczasem w 2019 roku wartość wypracowanych w podstawowej działalności przychodów spadła o 1,93% przy znaczącym wzroście kosztów o 6,62%. Taka dynamika wpłynęła na pogorszenie wyniku ze sprzedaży aż 5,5 krotnie – z 688 tys. straty w 2018 roku do 3 773 tys. straty w 2019 roku. Poprawia go w niewielkim stopniu wynik na pozostałej działalności operacyjnej, gdzie przychody w tej kategorii wzrosły w 2019 roku (o 26%), oraz wynik działalności finansowej, w tej kategorii obserwujemy spadek przychodów spowodowany zarówno zmniejszeniem oprocentowania lokat, jak i spadkiem wartości posiadanych przez jednostkę środków pieniężnych (o 46% w porównaniu do roku 2018).

Szczegółową strukturę i dynamikę *przychodów* jednostki w latach 2018-2019 obrazuje tabela poniżej (według RZiS).

Przychody	2018 rok	2019 rok	dynamika	struktura 2018	struktura 2019
Świadczenia opieki zdrowotnej – NFZ	32 774 956,39	34 217 527,06	1,04	91,11%	91,57%
Pozostała działalność lecznicza	2 369 571,14	2 194 772,12	0,93	6,59%	5,87%
Równowartość odpisów amortyzacyjnych wartość aktywów trwałych finansowych dotacjami	631 940,08	638 171,79	1,01	1,76%	1,71%
Przychody finansowe	93 746,17	71 707,54	0,77	0,26%	0,19%
Pozostałe przychody	102 796,00	244 605,38	2,38	0,28%	0,66%
RAZEM (bez zmiany stanu produktów)	35 973 009,78	37 366 783,89	1,04	100%	100%
Zmiana stanu produktów	341 358,51	- 1 579 435,68	X	X	X
RAZEM	36 314 368,29	35 787 348,21	0,98	X	X

Główną pozycję przychodową stanowią przychody z tytułu *świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych* - w 2018 roku przychody z umów zawartych z NFZ stanowiły 91,11% wszystkich przychodów, podobnie w 2019 roku – 91,57%.

W ramach umów ze Śląskim Oddziałem Wojewódzkim Narodowego Funduszu Zdrowia w okresie objętym analizą Stacja udzielała następujących świadczeń:

- świadczenia udzielane przez specjalistyczne i podstawowe zespoły ratownictwa medycznego
- transport sanitarny w podstawowej opiece zdrowotnej
- nocna i świąteczna opieka zdrowotna.

W celu oceny dynamiki przychodów w poszczególnych zakresach świadczeń w tabeli zestawiono ceny jednostkowe zakontraktowanych świadczeń.

lp.	zakres świadczeń	stawka 2017	stawka 2018	dynamika	stawka 2019	dynamika
1	podstawowy ZRM - dobokaretką	3 071,13	3 095,04	0,78%	3 117,13	0,71%
2	specjalistyczny ZRM - dobokaretką	4 092,28	4 115,59	0,58%	4 138,28	0,55%
3	nocna i świąteczna opieka zdrowotna - ryczałt miesięczny	47 600*	74 000	155,46%	79 000	6,76%

*zmiana zakresu udzielania świadczeń, utrata części kontraktu o wartości 82 755 zł mies.

W przypadku największej pozycji przychodowej jednostki, tj. świadczeń w zakresie ratownictwa medycznego **ceny jednostkowe w ciągu ostatnich trzech lat wzrastały rocznie o mniej niż 1%**. Stawki z 2017 roku były wyższe od obowiązujących w roku poprzednim także jedynie o 0,70% i 0,53%.

W zakresie nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej począwszy od 2018 roku Stacja osiąga przychód niższy ze względu na utratę kontraktu na realizację świadczeń w Konieczpolu.

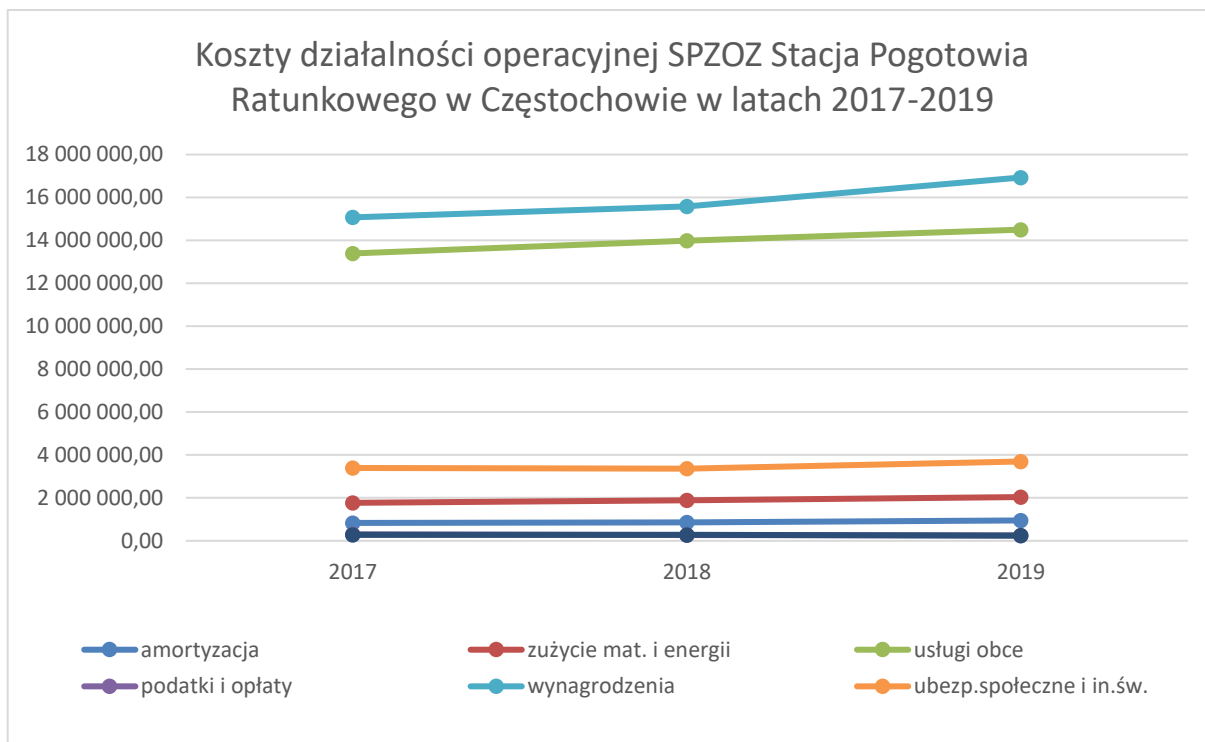
Drugą pozycję w strukturze przychodów stanowi *pozostała działalność lecznicza*; wartość sprzedaży spadła tutaj z 2 370 tys. zł (6,59%) w 2018 roku do 2 195 tys. zł (5,87%) 2019 roku, nominalny spadek wartości tych przychodów nie wpływa jednak znacząco na wynik finansowy. W głównej mierze są to środki uzyskiwane z realizacji transportu medycznego i sanitarnego na zlecenie, zabezpieczenia imprez masowych oraz innych odpłatnych usług medycznych.

Pozostałe przychody jednostki (*równowartość amortyzacji, przychody finansowe, pozostałe przychody*) stanowią jedynie ok. 2,5% przychodów jednostki; najwyższą pozycję stanowi tu przychód wynikający z rozliczenia pozyskanych środków zewnętrznych - głównie dotacji ze środków publicznych - na zwiększenie wartości aktywów trwałych (inwestycji i zakupów środków trwałych) w równowartości naliczanej od tych składników majątku amortyzacji.

Zwrócić uwagę należy jednak na pozycję *zmiana stanu produktów*: zarówno w roku poprzednim (2018), jak i bieżącym (2019) **istotnie wpływa ona na wynik ze sprzedaży, jak również na wynik netto**. Jej wartość wynika z rozliczeń kosztów: in plus – poniesionych w roku sprawozdawczym kosztów przyszłych okresów, in minus – kosztów bieżącego okresu, które będą poniesione w przyszłości. W 2019 roku tak istotne obciążenie wyniku było efektem przeszacowania rezerw na świadczenia emerytalne i podobne pracowników, ich wartość bilansowa zwiększyła się o 1 579 tys. zł. Obowiązek przeszacowania rezerw wynikał ze znaczącego (widocznego w kosztach działalności operacyjnej) wzrostu wynagrodzeń pracowników, wskutek podniesienia minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz kwot bazowych wynagrodzenia zasadniczego pracowników medycznych.

Analiza dynamiki *kosztów działalności operacyjnej* w latach 2017– 2019 została przedstawiona w kolejnej tabeli i na wykresie.

Pozycja	2017 rok	2018 rok	2019 rok	Dynamika 2018/2017	Dynamika 2019/2018
B. Koszty działalności operacyjnej	35 051 973,58	36 208 643,08	38 606 451,73	1,03	1,07
I. Amortyzacja	833 385,25	857 770,44	948 798,64	1,03	1,11
II. Zużycie materiałów i energii	1 770 797,36	1 881 781,50	2 038 170,57	1,06	1,08
III. Usługi obce	13 391 657,40	13 979 332,95	14 499 190,76	1,04	1,04
IV. Podatki i opłaty	303 910,98	268 222,00	253 298,83	0,88	0,94
V. Wynagrodzenia	15 072 040,55	15 578 552,92	16 930 402,04	1,03	1,09
VI. Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	3 401 523,04	3 362 790,48	3 696 999,42	0,99	1,10
VII. Pozostałe koszty rodzajowe	278 659,00	280 192,79	239 591,47	1,01	0,86

Jak wskazują wartości oraz obrazujący je wykres:

- największą dynamiką** w analizowanym okresie charakteryzowały się koszty:

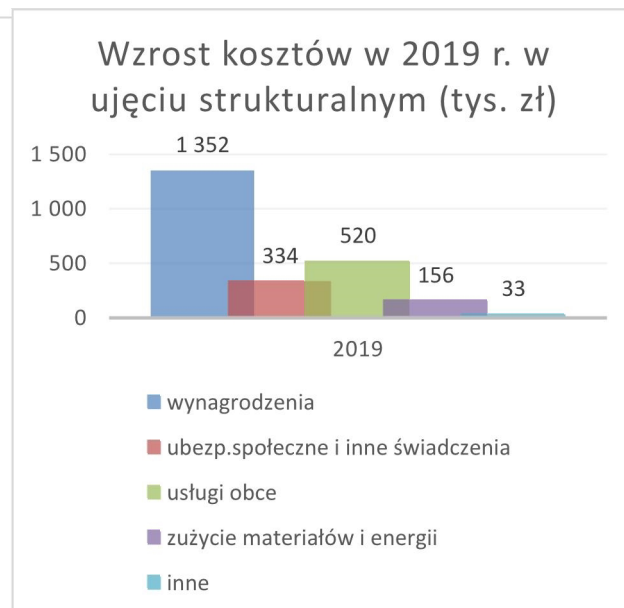
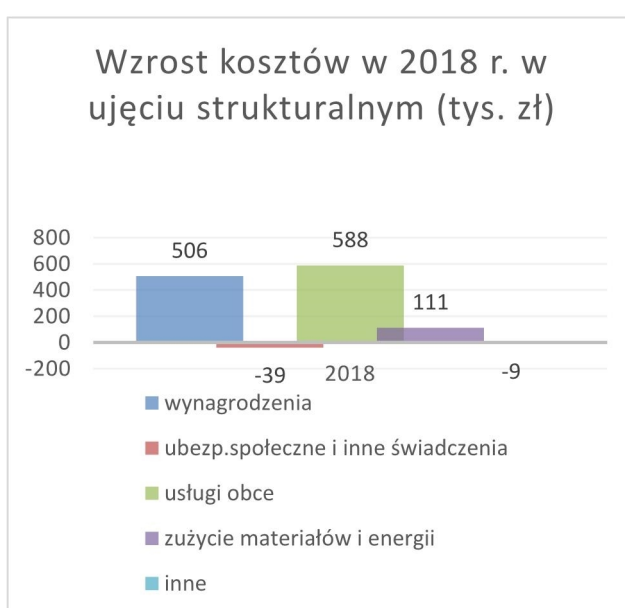
Wynagrodzeń: (+)3,36% i (+) 8,68%

Ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń: (-) 1,14% i (+) 9,94%

Zużycia materiałów i energii: (+) 6,27% i (+) 8,31%
- nominalnie** najbardziej zwiększyły się:

Wynagrodzenia: (+) 1 858 tys. zł oraz Usługi obce: (+) 1 107,5 tys. zł

Strukturalny przyrost kosztów w analizowanym okresie zobrazowano na wykresach:

W kolejnym zestawieniu analizie poddano koszty w ujęciu szczegółowym w 2018 i 2019 roku, oraz ich dynamikę, przedstawiając najważniejsze kategorie kosztów, charakterystyczne dla jednostki i prowadzonej przez nią działalności.

rodzaj kosztów	2018 rok		2019 rok		Dynamika (wzrost/ spadek) %
	kwota w zł	udział % w kosztach	kwota w zł	udział % w kosztach	
OGÓLEM KOSZTY	36 238 458,52		38 633 690,85		1,07
Amortyzacja	857 770,44	2,37%	948 798,64	2,46%	1,11
Zużycie materiałów i energii	1 881 781,50	5,19%	2 038 170,57	5,28%	1,08
<i>leki i materiały medyczne</i>	296 944,63	0,82%	355 043,41	0,92%	1,20
<i>odzież ochronna</i>	44 071,15	0,12%	166 069,29	0,43%	3,77
<i>paliwo</i>	948 650,45	2,62%	916 432,27	2,37%	0,97
<i>materiały eksploatacyjne do samochodów</i>	176 544,52	0,49%	176 205,79	0,46%	1,00
<i>energia elektryczna i ciepła</i>	213 483,82	0,59%	205 777,02	0,53%	0,96
<i>pozostałe materiały i energia</i>	202 086,90	0,56%	218 642,79	0,57%	1,08
Usługi obce	13 979 332,95	38,58%	14 499 190,76	37,53%	1,04
<i>kontrakty medyczne</i>	12 296 678,07	33,93%	12 965 898,84	33,56%	1,05
<i>usługi leasingowe</i>	707 771,08	1,95%	624 365,39	1,62%	0,88
<i>usługi informatyczne</i>	310 241,28	0,86%	237 891,15	0,62%	0,77
<i>naprawy i przeglądy techniczne</i>	216 892,80	0,60%	123 873,98	0,32%	0,57
<i>pozostałe usługi</i>	447 749,70	1,24%	547 161,40	1,42%	1,22
Podatki i opłaty	268 222,00	0,74%	253 298,83	0,66%	0,94
Wynagrodzenia	15 578 552,92	42,99%	16 930 402,04	43,82%	1,09
Ubezpieczenia i inne świadczenia	3 362 790,48	9,28%	3 696 999,42	9,57%	1,10
<i>składki ZUS</i>	2 980 162,90	8,22%	3 226 528,91	8,35%	1,08
<i>ZFŚS</i>	307 145,22	0,85%	317 319,21	0,82%	1,03
<i>pozostałe świadczenia</i>	75 482,36	0,21%	153 151,30	0,40%	2,03
Pozostałe koszty rodzajowe	280 192,79	0,77%	239 591,47	0,62%	0,86
<i>ubezpieczenia samochodów i OC działalności leczniczej</i>	248 544,67	0,69%	223 180,96	0,58%	0,90
<i>inne</i>	31 648,12	0,09%	16 410,51	0,04%	0,52
Pozostałe koszty operacyjne	28 174,51	0,08%	18 229,40	0,05%	0,65
Koszty finansowe	1 640,93	0,00%	9 009,72	0,02%	5,49

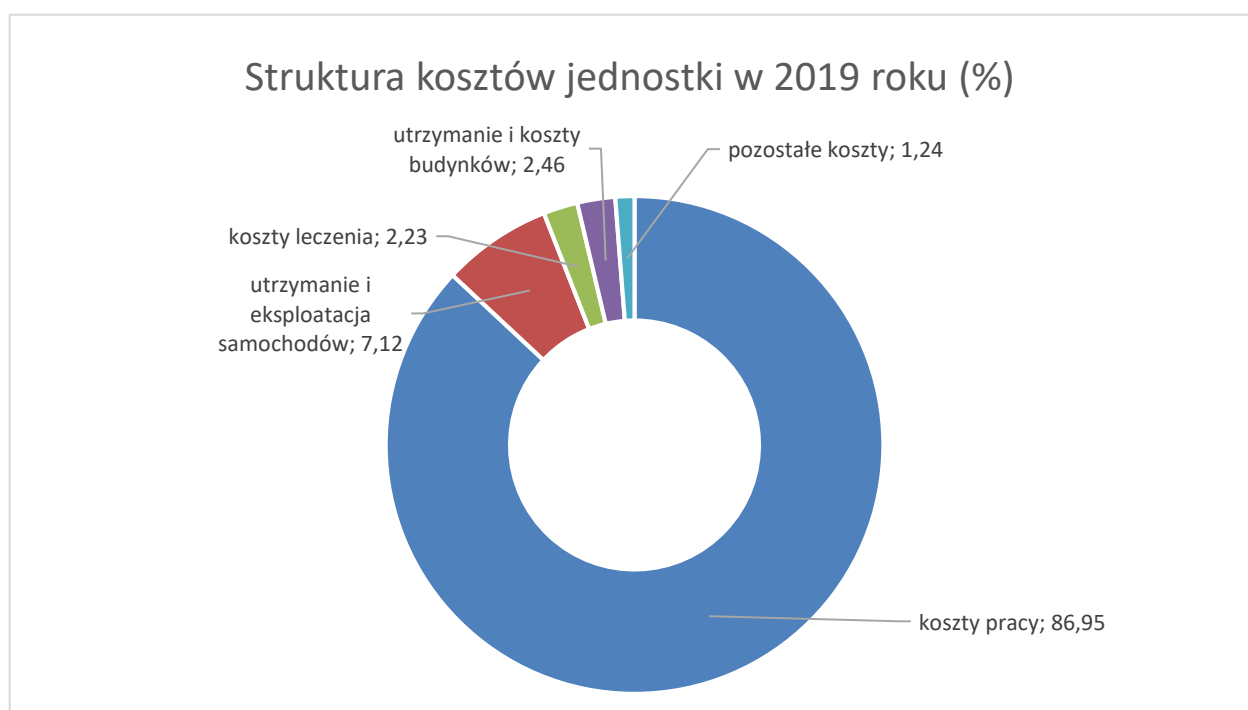
Największe koszty jednostki to **koszty pracy (osobowe)**: wynagrodzenia z tytułu umów o pracę oraz cywilnoprawnych, pochodne od wynagrodzeń: składki na ubezpieczenie społeczne i fundusz pracy, fundusz socjalny, świadczenia na rzecz pracowników, kontrakty medyczne; **stanowiły one 86,20% wszystkich kosztów w 2018 roku oraz 86,95% w 2019 roku.**

Wartość nominalna **kosztów zatrudnienia** rośnie najszybciej wśród wszystkich obciążeń jednostki, w 2019 roku wzrosły przede wszystkim wynagrodzenia ze stosunku pracy (8,68%) i ich pochodne (9,94%), w związku z ustawową regulacją wynagrodzeń zasadniczych pracowników medycznych. Nowelizacja *ustawy o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego pracowników wykonujących zawody medyczne zatrudnionych w podmiotach leczniczych* podniosła od lipca 2019 r. kwotę bazową minimalnego wynagrodzenia wskazanych grup pracowników

ochrony zdrowia z 3 900 zł do 4 200,00 zł. Szczegółową analizę *zatrudnienia i kosztów pracy* przedstawiono w dalszej części opracowania (rozdział 6).

Znacząca część pozostałych kosztów dotyczy **utrzymania, eksploatacji i amortyzacji samochodów (w 2018 roku: 7,48%, w 2019 roku: 7,12%)**, stanowiących zarówno główną grupę posiadanych przez Stację środków trwałych, jak również podstawową infrastrukturę do udzielania świadczeń opieki zdrowotnej. Zmianie uległa struktura tych kosztów – większa w 2019 roku amortyzacja to efekt zakupu nowych ambulansów i rezygnacji z usług leasingowych.

Na pozostałe koszty składają się obciążenia wynikające z **prowadzenia działalności leczniczej**, tj. leki i materiały medyczne, ubezpieczenie działalności leczniczej, obsługa informatyczna systemów rozliczeniowych, oraz **utrzymanie i koszty związane z budynkami**: podatek od nieruchomości, media, remonty itd. Stanowią one ok. **6%** kosztów.

3.3. Analiza zobowiązań i należności

Zobowiązania bilansowe na dzień 31.12.2019 r. wynoszą **4 059 517,41 zł** i stanowią je wyłącznie *zobowiązania krótkoterminowe*. Jednostka nie posiada *zobowiązań długoterminowych*, natomiast zobowiązania z tytułu *kredytów i pożyczek* dotyczą wyłącznie kredytu w rachunku bieżącym (tzw. debet).

Szczegółową analizę dynamiki *zobowiązań krótkoterminowych* w latach 2017-2019 przedstawiono w tabeli.

Wyszczególnienie	2017 rok	2018 rok	2019 rok	Dynamika 2018/2017	Dynamika 2019/2018
B.III. Zobowiązania krótkoterminowe	3 746 732,79	3 914 008,90	4 059 517,41	1,05	1,04
- kredyty i pożyczki	0,00	0,00	1 116,26	x	x
- z tyt. dostaw i usług o okresie wymagalności do 12 miesięcy	1 279 247,25	1 305 268,04	1 376 236,68	1,02	1,05
- z tyt. podatków, ceł, ubezpieczeń i innych świadczeń	1 153 864,19	1 252 408,69	1 238 451,43	1,09	0,99
- z tyt. wynagrodzeń	796 521,52	919 020,65	1 011 566,22	1,15	1,10
- inne	391 352,87	307 196,81	313 145,37	0,78	1,02
- fundusze specjalne	125 746,96	130 114,71	119 001,45	1,03	0,92

W porównaniu do stanu na koniec poprzedniego roku wartość zobowiązań bilansowych zwiększyła się jedynie o 145,5 tys. zł tj. o 3,7%. Największe grupy zobowiązań to:

- zobowiązania z tytułu dostaw i usług: 1 376,2 tys. zł (33,9%),
- zobowiązania publiczno-prawne: 1 238,5 tys. zł (30,51%),
- zobowiązania z tytułu wynagrodzeń: 1 011,6 tys. zł (24,9%).

Sprawozdanie Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji za IV kwartał 2019 roku nie wykazuje **zobowiązań wymagalnych** oraz **zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek**.

Należności bilansowe na dzień 31.12.2019 r. wynoszą **1 735 940,51 zł**. W porównaniu do stanu na koniec poprzedniego roku wartość należności bilansowych zmniejszyła się o **95 955,82 zł**, tj. o 5,24%. Podstawowe kategorie bilansowe w należnościach stanowią:

- należności krótkoterminowe od pozostałych jednostek z tytułu dostaw i usług o okresie spłaty do 12 miesięcy: 1 702 475,51 zł (98,07%)
- należności krótkoterminowe z tytułu podatków, dotacji, ceł, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych i innych tytułów publicznoprawnych: 33 465,00 zł (1,93%)

Sprawozdanie Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych za IV kwartał 2019 roku prezentuje **należności wymagalne** jednostki, które na dzień 31.12.2019 r. wyniosły **1 185 094,94 zł**. To kwota porównywalna do stanu na koniec roku poprzedniego, wyższa o 8 tys. zł. Dłużnikami tych należności są w głównej mierze podmioty III grupy sektora finansów publicznych, tj. samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej (92,8% należności wymagalnych) oraz przedsiębiorstwa niefinansowe. Należności wymagalne stanowią 68,3% należności bilansowych na koniec roku 2019.

3.4. Analiza wskaźnikowa na podstawie „Raportu o sytuacji ekonomiczno-finansowej SPZOZ Stacji Pogotowia Ratunkowego w Częstochowie” za 2018 i 2019 rok

Zgodnie z art. 53 a ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 roku o działalności leczniczej oraz rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 roku w sprawie wskaźników ekonomiczno-finansowych niezbędnych do sporządzenia analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 832), integralną częścią raportu o sytuacji ekonomiczno-finansowej składanego do końca maja przez kierownika spzoz podmiotowi tworzącemu jest analiza sytuacji finansowej za ostatni rok. Złożone przez Stację raporty za lata 2018 i 2019 zawierają wyliczenia wskaźników ekonomicznych, określonych w ww. rozporządzeniu:

<i>nazwa i formuła wskaźnika</i>	<i>wartość 2018 rok</i>	<i>wartość 2019 rok</i>	<i>trend</i>
I. Wskaźniki zyskowności/ocena	6/15 pkt	0/15pkt	↓ 6 pkt
1) wskaźnik zyskowności netto = wynik netto * 100%/przychody ogółem	0,10	-7,62%	↓7,72
2) wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej = wynik z działalności operacyjnej * 100%/(przychody netto ze sprzedaży + pozostałe przychody operacyjne)	-0,50	-7,80%	↓7,30
3) wskaźnik zyskowności aktywów = wynik netto * 100%/średni stan aktywów	0,34	-28,96%	↓29,30
II. Wskaźniki płynności/ocena	12/25 pkt	12/25 pkt	b.z.
1) wskaźnik bieżącej płynności = aktywa obrotowe – należności o okresie spłaty pow.12 mies. – RMK (czynne) /zobowiązania krótkoterminowe - zob. o okresie wym. pow. 12 mies. + rezerwy krótkoterminowe	0,84	0,82	↓0,02
2) wskaźnik szybkiej płynności = (aktywa obrotowe – należności o okresie spłaty pow.12 mies. – RMK (czynne)-zapasy)/zobowiązania krótkoterminowe - zob. o okresie wym. pow. 12 mies. + rezerwy krótkoterminowe	0,81	0,80	↓0,01
III. Wskaźniki efektywności zarządzania przepływami pieniężnymi/ocena	10/10 pkt	10/10 pkt	b.z.
1) wskaźnik rotacji należności (w dniach) = średni stan należności z tytułu dostaw i usług * 365/przychody netto ze sprzedaży	20	18	↓2
2) wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach) = średni stan zobowiązań z tyt. dostaw i usług * 365/przychody netto ze sprzedaży	13	13	b.z.
IV. Wskaźniki zadłużenia jednostki/ ocena	3/20 pkt	0/20 pkt	↓ 3 pkt
1) wskaźnik zadłużenia aktywów = (zob. długoterminowe + zob. krótkoterminowe + rezerwy)*100%/aktywa razem	67%	91%	↓24
2) wskaźnik wypłacalności = (zob. długoterminowe + zob. krótkoterminowe + rezerwy)*100%/kapitał własny	7,21	-5,61	↓12,82
ŁĄCZNA OCENA	31	22	↓ 9 pkt

Wskaźniki zyskowności przyjmują w 2019 roku wartość ujemną ze względu na ujemny wynik finansowy (stratę netto), wartość wskaźnika zyskowności netto kształtuje się na poziomie (-) 7,62%, co w odniesieniu do wartości sprzedaży oznacza, że strata jest równa przeciętnym miesięcznym przychodom jednostki. W odniesieniu do aktywów, strata stanowi ok. 30% ich wartości. Zgodnie z regulacjami ww. rozporządzenia Ministra Zdrowia z 12.04.2017 r. zyskowność jednostki w 2019 roku została oceniona na 0 punktów. To wynik gorszy od wyniku roku poprzedniego – w 2018 roku uzyskano tu 6 punktów ze względu na dodatni wynik finansowy (zysk netto).

Wskaźniki płynności osiągają wartość 0,82 i 0,80. W teorii ekonomii pożądanym wynikiem jest wartość wskaźnika na poziomie 1,0 oznaczająca pełną natychmiastową wypłacalność jednostki w stosunku do wierzycieli zobowiązań bieżących (krótkoterminowych). Jednakże w odniesieniu do podmiotów leczniczych – szpozów podlegających regulacjom określonym w art. 53a ustawy o działalności leczniczej za zadowalający uznaje się wynik w przedziale od 0,6 do 1,0 dla płynności bieżącej i od 0,50 do 1,00 dla płynności szybkiej. Wyrazem tego jest wskazana ocena wartości tego wskaźnika określona w ww. rozporządzeniu MZ z 12.04.2017 r. – ocena „0” obejmuje płynność poniżej 0,6 dla *wskaźnika bieżącej płynności* i poniżej 0,5 dla *wskaźnika szybkiej płynności*. Uzyskane w 2019 wartości pozwalają na osiągnięcie oceny 4 i 8 pkt, podobnie jak w poprzednim roku, jednak spadek wartości wskaźników oznacza niewielkie pogorszenie warunków płynności finansowej. Różnica między wartością wskaźnika płynności bieżącej i wskaźnika płynności szybkiej wskazuje na brak istotnej roli zapasów w kształtowaniu zdolności płatniczych jednostki, i potwierdza optymalny ich poziom.

Wskaźniki efektywności określają zdolność jednostki do ściągania należności oraz regulowania zobowiązań. Wskaźnik rotacji należności o wartości 18 dni (o 2 dni szybciej niż w roku poprzednim) wskazuje na brak poważniejszych zakłóceń w egzekwowaniu należności, z kolei w przypadku wskaźnika rotacji zobowiązań jego wartość na poziomie 13 dni (identyczna jak w roku poprzednim) oznacza utrzymywanie terminów regulowania wierzytelności, czego skutkiem jest brak zobowiązań wymagalnych.

Wskaźniki zadłużenia mają za zadanie monitorowanie bezpieczeństwa funkcjonowania jednostki w kontekście jej wypłacalności. Zaciąganie zobowiązań ponad możliwości płatnicze jednostki może prowadzić w krótkim czasie do poważnych zakłóceń płynności finansowej, a w dalszej perspektywie, do utrudnień w prowadzeniu działalności. W 2019 roku nastąpiło widoczne pogorszenie wartości wskaźników, nie jest ono jednak wynikiem zwiększenia stanu zobowiązań. W przypadku wartości wskaźnika zadłużenia aktywów odnotowano jego wzrost o 24%, co jest efektem zarówno zmniejszenia aktywów (z 10,2 na 9,4 mln zł), jak i zwiększenia rezerw (o 1,6 mln zł). Wskaźnik wypłacalności osiągnął wartość poniżej 0, gdyż kumulacja strat spowodowała wystąpienie ujemnego kapitału własnego.

4. Analiza ekonomiczna branżowa

4.1. Analiza rentowności działalności leczniczej

W oparciu o dane o przychodach i kosztach za 2019 rok i I półrocze 2020 r. dokonano analizy rentowności działalności leczniczej prowadzonej przez Stację Pogotowia Ratunkowego w Częstochowie.

Tabela 4.1. Wyniki na podstawowej działalności w 2019 roku

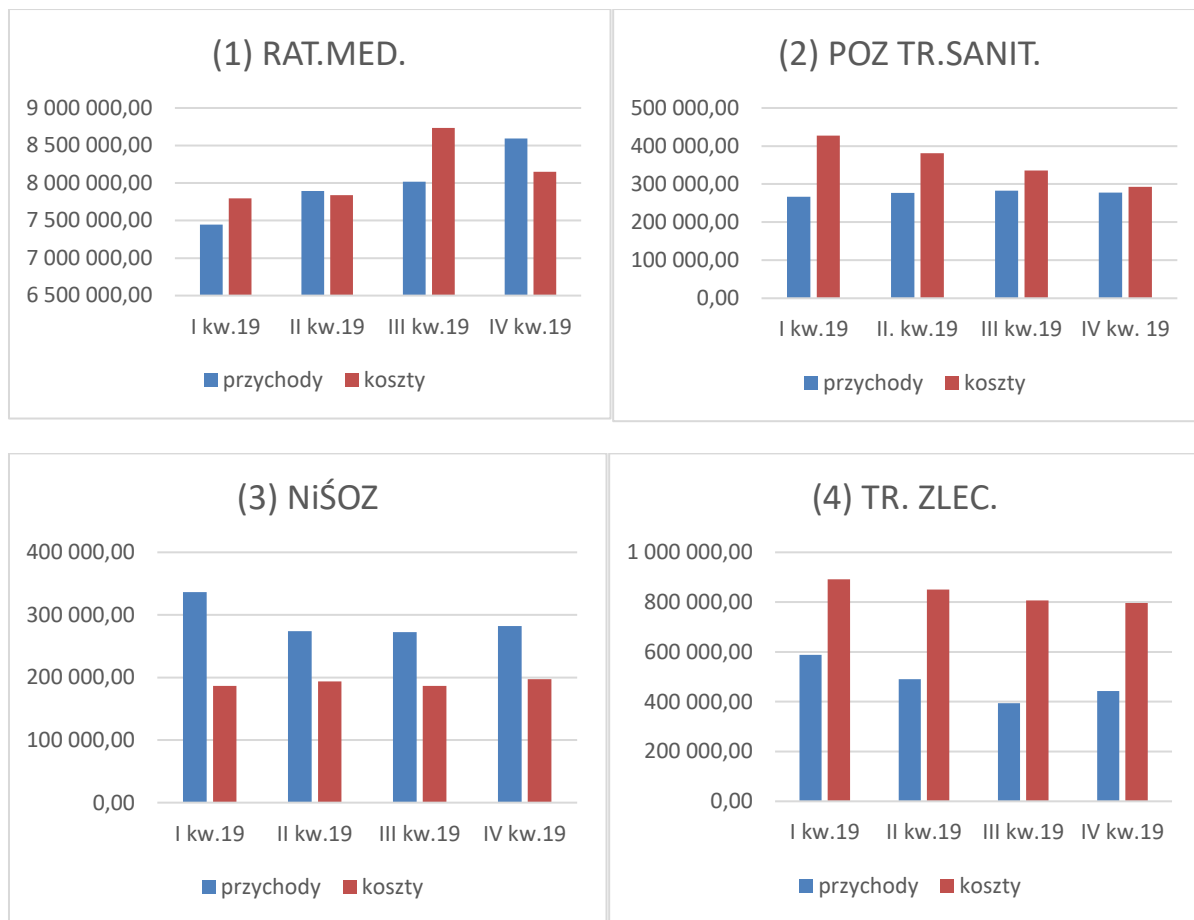
Lp.	Zakres działalności	Przychody (P)	Koszty (KC)	w tym koszty bezpośrednie (KB)	Wynik (W)
1	RATOWNICTWO MEDYCZNE	31 948 293,81	32 517 667,10	27 127 779,00	- 569 373,29
		Udział w przychodach ze sprzedaży	Udział w kosztach dział. operacyjnej	Struktura kosztów (KB/KC)	Rentowność (W/P)
		87,74%	84,23%	83,42%	- 1,78
2	POZ TRANSPORT SANITARNY	1 103 910,07	1 436 612,24	1 125 293,15	- 332 702,17
		Udział w przychodach ze sprzedaży	Udział w kosztach dział. operacyjnej	Struktura kosztów (KB/KC)	Rentowność (W/P)
		3,03%	3,72%	78,33%	- 30,14
3	NOCNA I ŚWIĄTECZNA OPIEKA ZDROWOTNA	1 165 323,18	764 152,23	599 878,55	401 170,95
		Udział w przychodach ze sprzedaży	Udział w kosztach dział. operacyjnej	Struktura kosztów (KB/KC)	Rentowność (W/P)
		3,20%	1,98%	78,50%	34,43
4	TRANSPORT SANITARNY NA ZLECENIE	1 917 134,20	3 345 315,69	2 628 484,14	- 1 428 181,49
		Udział w przychodach ze sprzedaży	Udział w kosztach dział. operacyjnej	Struktura kosztów (KB/KC)	Rentowność (W/P)
		5,27%	8,67%	78,57%	- 74,50

W zakresie podstawowej działalności Stacji w 2019 roku **zdecydowana większość usług generowała stratę**, jedynym ośrodkiem rentownym była nocna i świąteczna opieka zdrowotna - rentowność wyniosła 34,43%, co oznacza, że 1/3 uzyskiwanych z tego tytułu przychodów stanowiła zysk na tej działalności.

Pozostałe świadczenia utrzymywały się poniżej progu rentowności generując straty – najmniej rentownym zakresem (-74,50%) był transport sanitarny realizowany na zlecenie – koszty bezpośrednie tej działalności były aż o 37% wyższe niż uzyskiwane przychody. Również w przypadku transportu sanitarnego w POZ koszty bezpośrednie przewyższały przychody, co skutkowało rentownością na poziomie -30,14%.

W przypadku największej pozycji przychodowej Stacji – kontraktu na świadczenia ratownictwa medycznego – rentowność wyniosła -1,78%, co oznacza stratę w tym zakresie na poziomie ok. 1/5 średnich miesięcznych przychodów z tej działalności.

Na wykresach przedstawiono analizę kształtowania się wyników w ujęciu kwartalnym.

Analiza dynamiki przychodów i kosztów poszczególnych zakresów świadczeń wskazuje na korzystną malejącą tendencję kształtowania się kosztów w dwóch najbardziej deficytowych zakresach świadczeń, tj. w transporcie sanitarnym w POZ – przy utrzymującym się stałym przychodzie oraz w transportach sanitarnych realizowanych na zlecenie, gdzie niestety przychody zmniejszają się.

W przypadku ratownictwa medycznego widoczny jest wzrost strony przychodowej (od kwietnia nastąpiło zwiększenie ceny dobokaretki w kontrakcie z NFZ o 46 zł), jakkolwiek nie odpowiadał on realnemu wzrostowi kosztów wynikającemu zarówno z podwyżek przysługującym pracownikom etatowym (od 1 lipca 2019 roku), jak również wzrostowi wynagrodzeń kontraktowych. Poza kosztami pracy w minionym roku wzrosły także inne koszty działalności związane z utrzymaniem baz i pojazdów oraz ich eksploatacją, uwarunkowane m.in. podniesieniem wynagrodzenia minimalnego oraz cen energii i paliw.

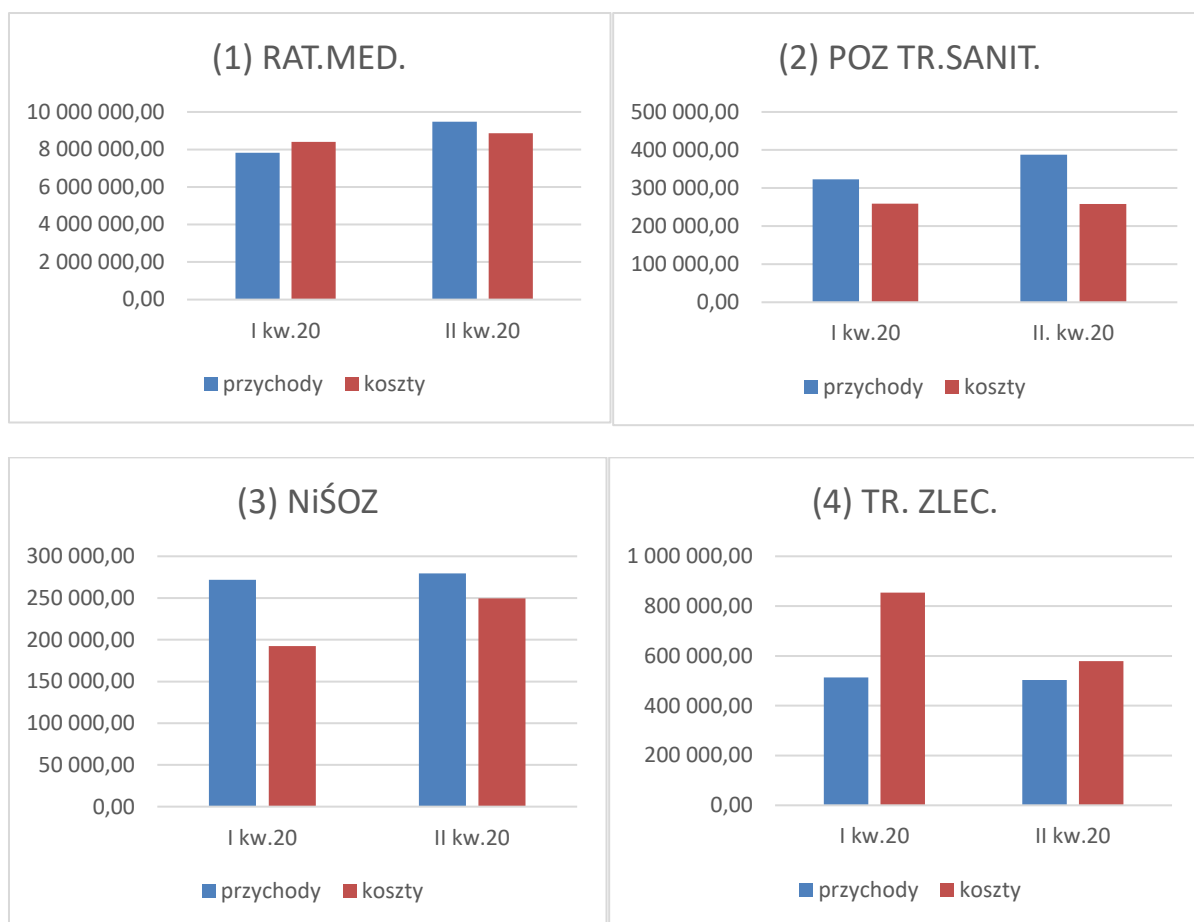
Tabela 4.2. Wyniki na podstawowej działalności w I półroczu 2020 roku

Lp.	Zakres działalności	Przychody (P)	Koszty (KC)	w tym koszty bezpośrednie (KB)	Wynik (W)
1	RATOWNICTWO MEDYCZNE	17 306 301,55	17 258 302,13	14 626 695,36	47 999,42
		Udział w przychodach ze sprzedaży	Udział w kosztach dział. operacyjnej	Struktura kosztów (KB/KC)	Rentowność (W/P)
		84,49%	84,82%	84,75%	0,28
2	POZ TRANSPORT SANITARNY	710 809,15	517 401,11	422 218,49	193 408,04
		Udział w przychodach ze sprzedaży	Udział w kosztach dział. operacyjnej	Struktura kosztów (KB/KC)	Rentowność (W/P)
		3,47%	2,54%	81,60%	27,21
3	NOCNA I ŚWIATECZNA OPIEKA ZDROWOTNA	551 108,24	442 196,90	361 587,05	108 911,34
		Udział w przychodach ze sprzedaży	Udział w kosztach dział. operacyjnej	Struktura kosztów (KB/KC)	Rentowność (W/P)
		2,69%	2,17%	81,77%	19,76
4	TRANSPORT SANITARNY NA ZLECENIE	1 016 677,17	1 432 624,18	1 169 494,41	- 415 947,01
		Udział w przychodach ze sprzedaży	Udział w kosztach dział. operacyjnej	Struktura kosztów (KB/KC)	Rentowność (W/P)
		4,96%	7,08%	81,63%	- 40,19
5	TRANSPORT MIĘDZYSZPITALNY* (od 01.04.2020 r.)	859 116,30	527 250,62	434 540,62	331 865,68
		Udział w przychodach ze sprzedaży	Udział w kosztach dział. operacyjnej	Struktura kosztów (KB/KC)	Rentowność (W/P)
		8,39%	5,18%	82,42%	38,63

*odniesiono do danych kwartalnych

W I półroczu 2020 roku widoczna jest **poprawa rentowności na działalności podstawowej Stacji** – jedynym ośrodkiem nierentownym pozostaje transport sanitarny na zlecenie, jakkolwiek jego rentowność poprawiła się w stosunku do wyniku za 2019 rok o 34 punkty procentowe.

Duży wpływ na poprawę wyniku ma pojawienie się nowej działalności, tj. kontraktu na transport międzyszpitalny od 1 kwietnia 2020 r. Uruchomienie nowych świadczeń pozwoliło na rozłożenie ciężaru kosztów stałych jednostki na kolejny ośrodek o wysokiej rentowności – po trzech miesiącach działalności jej rentowność kształtuje się na poziomie 38,63%.

Analiza przychodów i kosztów w ujęciu kwartalnym wskazuje na korzystną tendencję wzrostową przychodów z podstawowej działalności jednostki w roku bieżącym, jednocześnie widoczny jest **wzrost kosztów bezpośrednich** w II kwartale br., w szczególności w ratownictwie medycznym oraz w usługach transportowych, wynikający z kosztów organizacji świadczeń w podwyższonym reżimie sanitarnym, w tym większego zużycia środków ochrony osobistej w związku z pandemią koronawirusa.

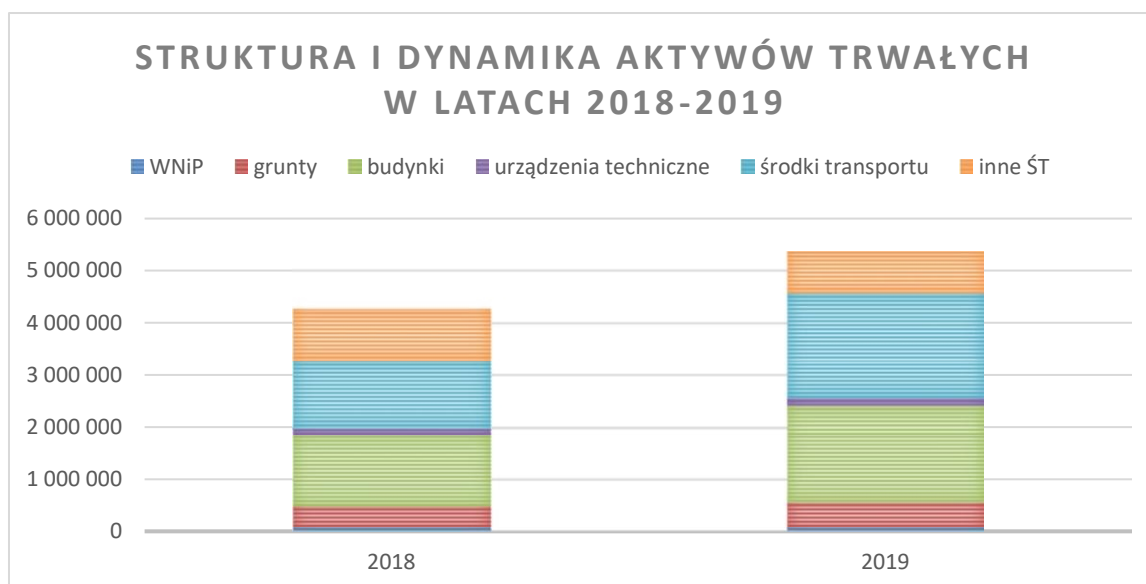
Ocena trendu: wyższe koszty bezpośrednie będące skutkiem pandemii będą utrzymywały się do końca roku, natomiast począwszy od lipca wzrastają ponownie koszty wynagrodzeń będące skutkiem podniesienia minimalnego wynagrodzenia zasadniczego pracowników medycznych.

4.2. Analiza majątku i infrastruktury

Analizie poddano dynamikę i strukturę rzeczowych aktywów trwałych w bilansie jednostki na dzień 31.12.2019 r., co zobrazowano w poniższej tabeli i na wykresie.

Pozycja	Rok ubiegły 2018	Rok bieżący 2019	Dynamika	Struktura (rok ubiegły)	Struktura (rok bieżący)
I. Wartości niematerialne i prawne	91 410,48	91 325,79	0,99	2,14%	1,70%
3. Inne wartości niematerialne i prawne	91 410,48	91 325,79	0,99	2,14%	1,705
II. Rzeczowe aktywa trwałe	4 171 873,58	5 272 231,96	1,26	97,86%	98,30%
1. Środki trwałe	4 171 873,58	5 272 231,96	1,26	97,86%	98,30%
a) grunty (w tym prawo użytkowania wieczystego gruntu)	398 985,16	463 190,24	1,16	9,36%	8,64%
b) budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	1 369 284,88	1 863 246,32	1,36	32,12%	34,74%
c) urządzenia techniczne i maszyny	128 484,75	138 606,74	1,08	3,01%	2,58%
d) środki transportu	1 287 850,32	2 011 829,65	1,56	30,21%	37,51%
e) inne środki trwałe	987 268,47	795 359,01	0,81	23,16%	14,83%
2. Środki trwałe w budowie	0,00	0,00	X	X	X
RAZEM AKTYWA TRWAŁE	4 263 284,06	5 363 557,75	1,26	X	X

W trakcie roku obrotowego **wartość netto aktywów trwałych zwiększyła się o 1 100 273,69 zł, tj. o 25,81%**. Największy wzrost wartości nominalnej oraz procentowej dotyczy pozycji bilansowej II.1.d) *środki transportu* (wzrost wartości o 723 979,33 zł tj. o 56,22%%), największy spadek nastąpił w pozycji II.1.e) *inne środki trwałe* (spadek wartości o 191 909,46 zł, tj. o 19,44%%).

Łączna wartość poniesionych i pozyskanych przez jednostkę aktywów trwałych i nakładów inwestycyjnych rozliczonych w 2019 roku wynosi **2 050 tys. zł**, z czego:

- **600 000,00 zł** stanowią otrzymane dotacje na zakup ambulansów (zwiększające rozliczenia międzyokresowe przychodów),
- **369 024,00 zł** stanowi wartość działki wraz z zabudowaniami otrzymanej w nieodpłatne użytkowanie (zwiększająca fundusz założycielski).

Kwota ta stanowi 2,16 rocznej amortyzacji majątku, oznacza to zatem, że poczynione i pozyskane nakłady inwestycyjne są ponad 2-krotnie wyższe niż zużycie majątku, stąd bilansowe zwiększenie jego wartości. Środki zewnętrzne – z dotacji i innych środków publicznych - powiększają rozliczenia międzyokresowe, a następnie przychody jednostki w równowartości odpisów umorzeniowych w kolejnych latach. Na dzień bilansowy 31.12.2019 r. wartość rozliczeń międzyokresowych odpowiadająca niezamortyzowanej wartości majątku sfinansowanego środkami zewnętrznymi wynosi **2 393 155,91 zł**, co stanowi 44,62% wartości niematerialnych i prawnych i rzeczowych aktywów trwałych.

Największą wartościowo grupę środków trwałych stanowią w jednostce - z racji specyfiki wykonywanej działalności - **środki transportu**. Według stanu na koniec I półrocza 2020 roku Stacja posiada 42 samochody, w tym 22 funkcjonujące w Systemie Ratownictwa medycznego.

Struktura wiekowa floty:

<i>przeznaczenie środków transportu</i>	<i>2015-2019</i>	<i>2010-2014</i>	<i>do 2010</i>
ambulanse w Systemie Ratownictwa Medycznego	15	2	5*
pozostałe samochody, w tym transport medyczny	6	0	14

*samochody rezerwowe

5. Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • nowe ambulanse (zakupione ze wsparciem środków zewnętrznych) gwarantujące sprawność floty, niskie koszty eksploatacji i konkurencyjność w najbliższych latach • dywersyfikacja przychodów w oparciu o posiadane zasoby i kompetencje (każda kolejna umowa zwiększa efektywność kosztową jednostki) • ograniczona konkurencja • brak obciążających jednostkę zobowiązań kredytowych i wymagalnych 	<ul style="list-style-type: none"> • niska dostępność i zaawansowany wiek wykwalifikowanej kadry medycznej skutkujący m.in. wysokimi kosztami pracy • realizacja świadczeń w wielu różnych lokalizacjach (generująca koszty stałe związane z utrzymaniem baz i budynków) • duża ingerencja przepisów w kształtowanie polityki finansowej jednostki (wymagania formalne, sanitarne i NFZ, regulacje w zakresie wynagrodzeń) • fundusz własny obciążony stratami lat ubiegłych (wartość ujemna)
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • poszukiwanie nowych kontrahentów • rozwój działalności komercyjnej w niszowych obszarach • bardzo dobra współpraca z podmiotem tworzącym i samorządami 	<ul style="list-style-type: none"> • brak wpływu na kształtowanie się kosztów pracy • niestabilny system publicznej ochrony zdrowia (częste zmiany legislacyjne,) • sytuacja epidemiologiczna (pandemia SARS-CoV-2)

6. Zatrudnienie i koszty pracy

Strukturę zawodową zatrudnionych według stanu na dzień 31.12.2019 r. oraz na 30.06.2020 r. przedstawiono w tabeli.

<i>Grupa zawodowa/statystyczna</i>	<i>31.12.2019 etaty</i>		<i>30.06.2020 etaty</i>	
Lekarze	0	0,00%	0	0,00%
Pielęgniarki i położne (w tym dyspozytorzy)	39	16,20%	39	16,32%
Ratownicy medyczni	147	61,06%	145	60,69%
Sanitariusze	5	2,08%	6	2,51%
Kierowcy	11	4,57%	11	4,60%
Administracja	18,75	7,79%	17,92	7,50%
Pracownicy techniczni	9	3,74%	9	3,77%
Obsługa	11	4,57%	11	4,60%
RAZEM	240,75	x	238,92	x

Największą grupę zawodową zatrudnionych na podstawie stosunku pracy stanowią **ratownicy (ponad 60%)**. Kolejną według liczebności grupą zawodową są **pielęgniarki i położne** (ponad 16%). Personel pomocniczy i techniczny to 10% kadry, **administracja i obsługa** stanowi 12% wszystkich pracujących.

Obok kadry etatowej w jednostce część personelu medycznego pracuje w ramach jednoosobowej działalności gospodarczej w oparciu o umowy cywilnoprawne. W tabeli przedstawiono strukturę zawodową osób współpracujących ze stacją (stan na 31.12.2019):

<i>Grupa zawodowa/statystyczna</i>	<i>osoby</i>		<i>w przeliczeniu na etaty</i>	
Lekarze	30	25,21%	23,04	27,53%
Pielęgniarki i położne (w tym dyspozytorzy)	39	32,77%	19,09	22,81%
Ratownicy medyczni	38	31,93%	34,42	41,12%
Sanitariusze	0	0,00%	0	0,00%
Kierowcy	2	1,68%	3,16	3,78%
Administracja	2	1,68%	1,05	1,25%
Pracownicy techniczni	0	0,00%	0	0,00%
Obsługa	8	6,72%	2,94	3,51%
RAZEM	119	x	83,70	x

Biorąc pod uwagę liczbę godzin pracy realizowanych w ramach umów cywilnoprawnych, największą grupę personelu medycznego wykonującego obowiązek w oparciu o tę formę współpracy stanowią: **ratownicy medyczni (ponad 40%), lekarze (28%), pielęgniarki i położne (23%)**. Łączny czas pracy osób na kontraktach odpowiada zatrudnieniu w wymiarze 83,70 etatu, co dla pracodawcy stanowi nie tylko oszczędność w postaci pochodnych od wynagrodzeń (dodatki za pracę nocną, dodatki stażowe, nagrody jubileuszowe itd.), lecz także możliwość elastycznego kształtowania czasu pracy. Biorąc pod uwagę strukturę wieku osób

zatrudnionych możliwość zmiany sposobu wykonywania pracy stanowi dla Stacji pomocne narzędzie optymalizacji kosztów.

W poniższej tabeli przedstawiono strukturę wiekową zatrudnionych w podziale na grupy zawodowe i miejsce pracy według stanu na dzień 31.12.2019 r. Dane te mają przełożenie na strukturę kosztów pracy, w tym ustawowymi gratyfikacji w postaci dodatków stażowych i nagród jubileuszowych.

Komórka organizacyjna	grupa zawodowa	do 30 lat	od 31 lat do 40 lat	od 41 lat do 50 lat	od 51 lat do 60 lat	od 61 lat do 65 lat	pow. 65 lat	razem
zarząd i administracja	administracja	0	4	8	7	1	0	20
ratownictwo medyczne	ratownik medyczny	6	49	46	45	1	0	147
	pielęgniarka systemu	0	2	3	8	0	1	14
	dyspozytor medyczny	0	2	6	13	2	0	23
transport	techniczny	1	0	3	4	1	0	9
	kierowcy	1	2	0	6	2	0	11
	sanitariusze	0	0	1	3	1	0	5
	położna	0	0	1	0	0	0	1
obsługa	sprzątaczk	0	1	3	5	0	0	9
	pracownik gospodarczy	0	0	0	0	1	0	1
	konserwator	0	0	0	0	1	0	1
samodzielne	pielęgniarka	0	0	0	1	0	0	1
RAZEM:		8	60	71	92	10	1	242

Najliczniejszą grupę pracowników stanowią osoby w wieku od 51 do 60 lat (38%), a więc osiągające maksymalną wysokość przysługujących świadczeń związanych ze stażem pracy. Ta grupa wiekowa w ciągu najbliższych 5-10 lat będzie stopniowo osiągać wiek emerytalny, a zatem zgodnie z przepisami pracodawca będzie zobowiązany ująć w księgach rachunkowych jednostki rezerwę na przysługującą im odprawę emerytalną. **Kolejną według liczebności jest grupa pracowników między 41 a 50 lat (30%),** która również korzysta z najwyższych dodatków stażowych.

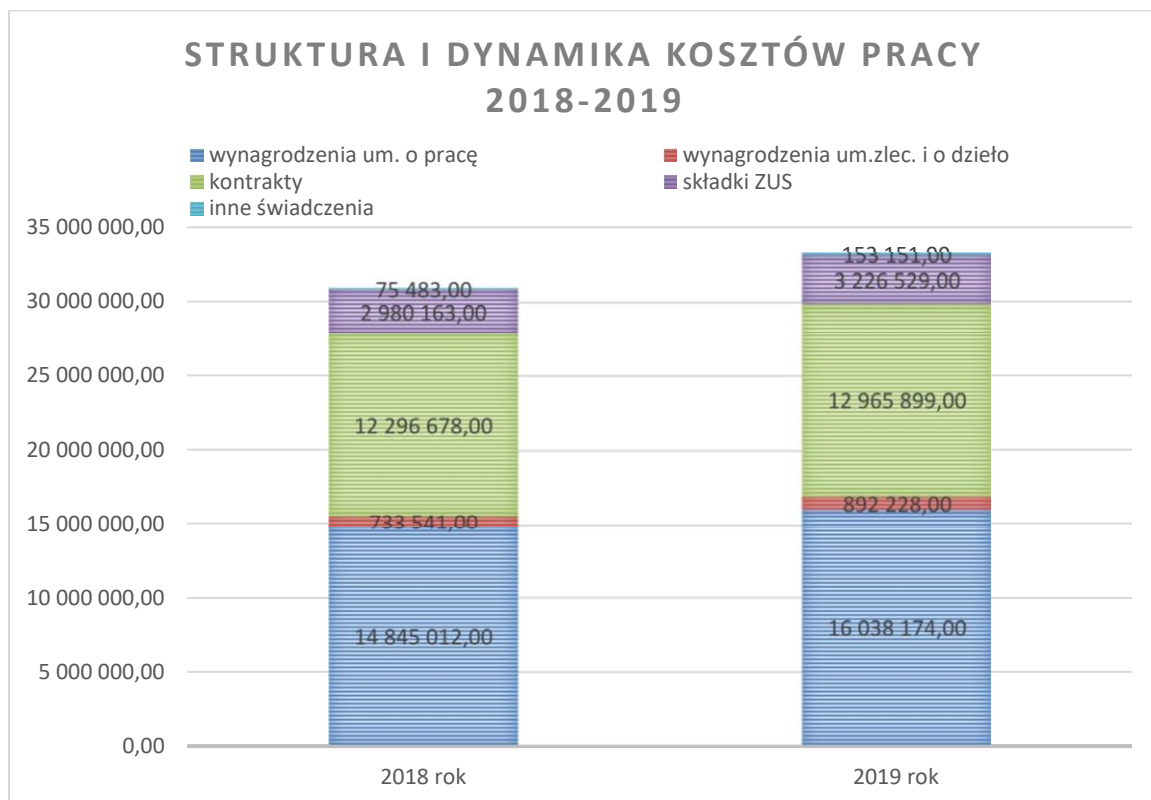
Wśród najstarszych pracowników najliczniejszą grupę zawodową stanowią ratownicy (45% pracowników pow. 51 lat), co może oznaczać przyszłe problemy w zapewnieniu obsady personalnej realizowanych świadczeń. Najmłodszy stażem pracownicy (do 30 lat) to zaledwie 3% zatrudnionych.

Koszty pracy stanowią największą grupę kosztów jednostki (w 2019 roku – 33 593 300,30 zł, tj. 86,95% kosztów ogółem) i największe obciążenie. Poszczególne pozycje kosztowe w 2019 roku kształtowały się w następujących wysokościach:

1. wynagrodzenia z umów o pracę	– 16 038 173,62 zł
2. wynagrodzenia z umów zlecenia	– 892 228,42 zł
3. składki ZUS pracodawcy	– 3 226 528,91 zł
4. zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	– 317 319,21 zł
5. kontrakty medyczne	– 12 965 898,84 zł
6. pozostałe świadczenia na rzecz pracowników	– 153 151,30 zł

Znaczący wpływ na kształtowanie się wynagrodzeń pracowników Stacji mają przepisy *ustawy o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego pracowników wykonujących zawody medyczne zatrudnionych w podmiotach leczniczych*. Zesłoroczna nowelizacji ustawy podniosła od lipca 2019 r. kwotę bazową minimalnego wynagrodzenia wskazanych grup pracowników ochrony zdrowia z 3 900 zł do 4 200,00 zł.

Część kosztów wynagrodzeń pracowników medycznych jest refinansowana bezpośrednio w kontrakcie z NFZ. W 2019 roku NFZ dopłacił do wynagrodzeń wybranych grup personelu medycznego (pielęgniarek, położnych, ratowników, dyspozytorów) **4 649 050,98 zł, tj. 13,84%** kosztów osobowych, co zmniejszyła realny udział łącznych kosztów wynagrodzeń w strukturze kosztów jednostki do 74,92%. W porównaniu do roku poprzedniego (2018) dofinansowanie NFZ do wynagrodzeń wzrosło o **715 273,32 zł** tymczasem nakłady tylko na wynagrodzenia oraz ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia na rzecz pracowników wzrosły o kwotę **1 686 058,06 zł**, w tym: wynagrodzenia z umów o pracę (+) 1 193 tys. zł, umowy zlecenia (+) 159 tys. zł, składki ZUS (+) 246 tys. zł, a umowy cywilnoprawne o (+) **669 tys. zł**.

7. Prognoza sytuacji ekonomiczno-finansowej na lata 2020-2021 na podstawie „Raportu o sytuacji ekonomiczno-finansowej SPZOZ Stacji Pogotowia Ratunkowego w Częstochowie” oraz wykonania planu finansowego za I półrocze 2020 r.

W raporcie o sytuacji ekonomiczno-finansowej Stacji za 2019 rok złożonym przez kierownika jednostki podmiotowi tworzącemu, prognozuje się następujące wartości poszczególnych pozycji rachunku zysków i strat w kolejnych latach objętych programem naprawczym:

		2020	2021
A	Przychody netto ze sprzedaży i zrównane z nimi, w tym:	38 623 000,00	39 000 000,00
B	Koszty działalności operacyjnej	40 329 000,00	39 885 911,60
C	Zysk (strata) ze sprzedaży (A - B)	- 1 214 000,00	- 885 911,60
D	Pozostałe przychody operacyjne	900 000,00	1 150 000,00
E	Pozostałe koszty operacyjne	16 000,00	20 000,00
F	Zysk (strata) z działalności operacyjnej (C + D - E)	- 330 000,00	244 088,40
G	Przychody finansowe	130 000,00	130 000,00
H	Koszty finansowe	17 000,00	25 100,00
I	Zysk (strata) brutto (F + G - H)	- 217 000,00	348 988,40
L	Zysk (strata) netto (I - J - K)	- 217 000,00	348 988,40

Prognozę wyniku finansowego na 2020 rok przyjęto na podstawie planowanych wartości przychodów i kosztów zgodnych z planem finansowym jednostki oraz poziomu przychodów i kosztów po I kwartale 2020 roku. Zakładany na dzień sporządzenia raportu wynik finansowy netto to strata w wysokości nie przekraczającej rocznej planowanej amortyzacji, tj. **(-) 217 000,00 zł.** Założenia dotyczące działalności jednostki w 2020 roku oparto na zaplanowanych działaniach, stanowiących część określonych w niniejszym programie procedur naprawczych.

W poniższej tabeli przedstawiono wykonanie planu finansowego jednostki w zakresie przychodów za I półrocze 2020 roku.

<i>Kategoria przychodów</i>	<i>Plan na 2020 rok</i>	<i>Wykonanie za I półrocze 2020</i>	<i>% wykonania planu 2020</i>	<i>Wykonanie za 2019 rok</i>	<i>Dynamika 2020/2019</i>
	(I)	(II)	(II/I)	(III)	(II/III)
Przychody ogółem, z tego	40 145 000,00	21 434 462,75	53,39	35 787 348,21	59,89
Świadczenia opieki zdrowotnej (NFZ)	37 421 000,00	19 427 335,24	51,92	34 217 527,06	56,78
Pozostała działalność lecznicza	1 195 000,00	1 055 829,87	88,35	2 139 571,40	49,35
Pozostałe przychody z działalności	7 000,00	18 223,19	260,33	55 200,72	33,01
Przychody finansowe	130 000,00	1 398,44	1,08	71 707,54	1,95

Pozostałe przychody operacyjne	900 000,00	766 453,17	85,16	882 777,17	86,82
Zmiana stanu produktów	492 000,00	165 222,84	x	-1 579 435,68	x

Planowane przychody w 2020 r. zrealizowano na poziomie 53,39%, w tym najwyższe i najważniejsze dla jednostki przychody z wykonanych świadczeń na podstawie umów z NFZ w wysokości 51,92%, tj.

- **ratownictwo medyczne:** 17 306 301,55 zł - wykonanie to stanowi 54,17% przychodów uzyskanych w 2019 roku; przy założeniu utrzymania finansowania w II półroczu przychód z tego tytułu będzie wyższy od zeszłorocznego o ponad 8%;
- **nocna i świąteczna opieka zdrowotna:** 551 108,24 zł - wykonanie to stanowi 47,29% przychodów uzyskanych w 2019 roku;
- **transport sanitarny w podstawowej opiece zdrowotnej:** 710 809,15 zł – wykonanie to stanowi 64,39% przychodów uzyskanych w 2019 roku;
- **transport międzyszpitalny:** 859 116,30 zł – nowy zakres świadczeń realizowany od 1 kwietnia 2020 r.

Zakładając w II półroczu br. wykonanie przychodów na tym samym poziomie można prognozować przychód z realizacji świadczeń opieki zdrowotnej na poziomie ok. 39,7 mln zł.

Najwyższe wykonanie dotyczy przychodów w zakresie pozostałej działalności (260,33%), wysoki poziom realizacji przychodów dotyczy także pozostałej działalności leczniczej (88,35%) oraz pozostałych przychodów operacyjnych (85,16%).

W kolejnej tabeli ujęto wykonanie planu finansowego jednostki w zakresie kosztów za I półrocze 2020 roku.

Kategoria kosztów	Plan na 2020 rok	Wykonanie za I półrocze 2020	% wykonania planu 2020	Wykonanie za 2019 rok	Dynamika 2020/2019
	(I)	(II)	(II/I)	(III)	(II/III)
Koszty działalności operacyjnej	40 329 000,00	20 347 411,39	50,45	38 606 451,73	52,71
a) amortyzacja	850 000,00	479 986,85	56,47	948 798,64	50,59
b) zużycie mat. i energii	2 150 000,00	1 165 804,32	54,22	2 038 170,57	57,20
c) usługi obce	14 905 000,00	7 945 752,53	53,31	14 499 190,76	54,80
d) podatki i opłaty	293 000,00	131 981,64	45,05	253 298,83	45,04
e) wynagrodzenia	18 050 000,00	8 630 978,92	47,82	16 930 402,04	50,98
f) ubezp. społ. i świadczenia	3 782 000,00	1 871 763,06	49,49	3 696 999,42	50,63
g) pozostałe koszty rodzajowe	299 000,00	121 144,07	40,52	239 591,47	50,56
Pozostałe koszty operacyjne i koszty finansowe	33 000,00	58 635,64	177,68	27 239,12	215,26
RAZEM	40 362 000,00	20 406 047,03	50,56	38 633 690,85	52,82

Analiza zestawionych danych wskazuje na realizację planowanych kosztów na poziomie 50,45% planu rocznego, tj. **odpowiadającym połowie zakładanych wartości**. Największe procentowe odchylenie dotyczy kosztów:

- *amortyzacji* (6,47% pow. połowy planu), wynikających ze zwiększenia wartości aktywów trwałych (m.in. w ramach realizacji projektu unijnego finansowanego ze środków RPO Województwa Śląskiego pn. „Zakup środków i urządzeń do dezynfekcji, ambulansów i aparatury medycznej oraz wielorazowych środków ochrony osobistej”),
- *kosztów operacyjnych i finansowych* (177,68% planu), ze względu na obciążenie karami przez NFZ za niezapewnienie obsady lekarskiej w specjalistycznych zespołach ratownictwa medycznego.

Najmniejsze wykonanie kosztów dotyczy *pozostałych kosztów rodzajowych* (ok. 10% poniżej połowy planu).

Przekroczenie połowy zakładanych kosztów dotyczy także:

- *zużycia materiałów i energii* – wyższe niż zakładane zużycie środków ochrony indywidualnej, środków do dezynfekcji i innych materiałów niezbędnych do zapewnienia pracy Stacji w czasie pandemii w trybie reżimu epidemiologicznego;
- *usług obcych* – zwiększenie wartości kontraktów zarówno w zakresie stawek godzinowych, jak i liczby osób świadczących usługi (pracę) w oparciu o umowy cywilnoprawne, zwiększenie kosztów utylizacji odpadów.

Ponadto **znaczaco wzrosły ceny jednostkowe** najczęściej stosowanych materiałów medycznych, sprzętu jednorazowego i środków ochrony indywidualnej, głównie ze względu na ogromny popyt na nie, spowodowany pandemią. W przypadku artykułów, w które zaopatruje się Stacja widoczne jest zwiększenie cen jednostkowych:

- rękawiczki nitrylowe zwykłe z 19,00 zł do około 60 zł netto za 200 sztuk,
- maska chirurgiczna z gumką z 5,00 netto do ok. 150 zł netto za 50 sztuk,
- kombinezon ochronny dla pracowników ze 120,00 zł netto do 285,00 zł netto/szt.,
- maska z filtrem FFP2 z 8,50 zł netto do około 20,00 zł netto/szt.,
- rękawiczki grube do procedur o podwyższonym ryzyku z 23,00 zł netto do około 45,00 zł netto za 50 sztuk.

Wynik finansowy za I półrocze 2020 roku to **zysk netto w wysokości (+) 1 010 850,72 zł**, jednak prognoza drugiego półrocza, przy założeniu utrzymania dynamiki przychodów z działalności leczniczej, zakłada jego zmniejszenie, na które wpłyną przede wszystkim:

- wyższe koszty osobowe (wzrost najniższego wynagrodzenia zasadniczego pracowników medycznych od lipca 2020 r.),
- mniejsza wartość pozostałych przychodów operacyjnych (mniejszy poziom darowizn, które w I półroczu 2020 roku podniosły wynik jednostki).

Prognozowane **przychody** z NFZ na 2021 rok w „*Raporcie...*” przyjęto z założeniem zmniejszenia finansowania świadczeń ratownictwa medycznego, w związku z planowanym wyłączeniem dyspozytorni i przekazaniem pod Wojewodę Śląskiego (od 1 stycznia 2021 r.) oraz utrzymania finansowania pozostałych świadczeń na poziomie roku 2020.

Do obliczenia prognozowanych wartości **kosztów** zakupu materiałów i usług, zastosowano wskaźnik wzrostu cen na poziomie od 3 do 5%, zakładając zmniejszenie kosztów działalności, w głównej mierze w zakresie wynagrodzeń i pochodnych, związane z likwidacją dyspozytorni w strukturze Stacji (w wysokości ok. 8% przychodu z umowy na ratownictwo medyczne). Planowany wynik 2021 roku to zysk netto (+) 350 tys. zł.

W oparciu o prognozowane dane sprawozdawcze na lata 2020-2021 obliczone zostały również **wartości prognostyczne wskaźników ekonomiczno-finansowych**.

Grupa	Wskaźniki	2020		2021	
		wartość	ocena punkt	wartość	ocena punkt
Wskaźniki zyskowności	1) wskaźnik zyskowności	-0,55%	0	0,87%	3
	2) wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej	-0,83%	0	0,61%	3
	3) wskaźnik zyskowności aktywów	-2,16%	0	3,38%	4
	Razem		0		10
Wskaźniki płynności	1) wskaźnik bieżącej płynności	0,80	4	0,93	4
	2) wskaźnik szybkiej płynności	0,79	8	0,91	8
	Razem		12		12
Wskaźniki efektywności	1) wskaźnik rotacji należności (dni)	17	3	18	3
	2) wskaźnik rotacji zobowiązań (dni)	14	7	15	7
	Razem		10		10
Wskaźniki zadłużenia	1) wskaźnik zadłużenia aktywów	86%	0	89%	0
	2) wskaźnik wypłacalności	-5,20	0	-6,38	0
	Razem		0		0
Łączna wartość punktów			22		32

W porównaniu do roku bazowego raportu, tj. 2019, ocena punktowa wartości wskaźników w 2020 nie uległa zmianie, ze względu na ostrożnie planowany wynik finansowym, tj. stratę na poziomie ok. 200 tys. zł, natomiast w 2021 – ulegnie poprawie do 32 punktów (tj. o 45%).

Rzeczywiste wartości wskaźników po I półroczu 2020 roku są znacznie lepsze niż prognozowane: wynik finansowy to zysk w kwocie 1,1 mln zł - jego utrzymanie może skutkować **poprawą w zakresie zyskowności** jednostki o 3 punkty za każdy wskaźnik o wartości większej lub równej zeru.

Należy wskazać następujące **czynniki ryzyka i zagrożenia dla sytuacji ekonomiczno-finansowej jednostki:**

- ✓ realne zagrożenie epidemiologiczne spowodowane pandemią koronawirusa, skutkujące ogromnymi kosztami organizacji pracy zespołów ratownictwa medycznego w ścisłym reżimie sanitarnym, w tym zabezpieczenia środków ochrony osobistej dla pracowników i dezynfekcji pojazdów oraz pomieszczeń, a także ewentualnymi absencjami spowodowanymi kwarantanną lub izolacją pracowników;
- ✓ niepewność co do ostatecznego zakresu świadczeń ratownictwa medycznego i zasad ich finansowania w umowach z NFZ na następne lata m.in. funkcjonowanie specjalistycznych zespołów ratownictwa medycznego i dyspozytorni,
- ✓ brak środków własnych na modernizację budynków, w tym siedziby Stacji, skutkujący pogarszaniem się ich stanu technicznego,
- ✓ trudna sytuacja na rynku pracy personelu medycznego (brak lekarzy do zespołów „S” i transportowych, brak ratowników medycznych skutkujący ogromnymi kosztami nadgodzin) oraz nowe regulacje prawne generujące okresowe podwyżki wynagrodzeń i związanych z nimi innych kosztów pracy, które stanowią największe obciążenie kosztowe jednostki.

8. Wskazanie przyczyn trudnej sytuacji finansowej i wygenerowania straty przez SPZOZ Stację Pogotowia Ratunkowego w Częstochowie w 2019 roku

Przeprowadzona analiza jednostki wskazuje na następujące wnioski:

1. Jednostka generuje **wysokie koszty pracy** stanowiące przeszło 87% łącznych kosztów działalności jednostki; w sektorze wymagającym zaangażowania zasobów ludzkich o wysokich kwalifikacjach taki udział kosztów osobowych jest oczywisty, jednak w ciągu ostatnich trzech lat nastąpił ich znaczący i niekontrolowany wzrost, niewspółmierny do wzrostu przychodów. Sytuację szczególnie utrudniło odgórne narzucenie wartości wynagrodzeń dla wybranych grup zawodowych, przyczyniając się także pośrednio do wzrostu cen usług świadczonych przez osoby wykonujące zawody medyczne współpracujące z podmiotami leczniczymi w oparciu o umowy cywilnoprawne. Koszty pracy w 2019 roku wzrosły w stosunku do poprzedniego roku o **2 355 tys. zł (o 7,54%)**, w tym koszty zatrudnionych pracowników – wynagrodzeń i pochodnych – o **1 686 tys. zł (o 11,91%)**. Dofinansowanie do kosztów wynagrodzeń pielęgniarek i położnych, lekarzy i ratowników wypłacane przez Narodowy Fundusz Zdrowia w ramach kontraktu na świadczenia wzrosło o **715 tys. zł**, pozostałą różnicę na zabezpieczenie wypłaty wyższych wynagrodzeń w kwocie **1 640 tys. zł Stacja pokryła w ramach uzyskanych przychodów, ze środków własnych, co wpłynęło bezpośrednio na wynik ze sprzedaży (gorszy od zeszłorocznego o ponad 3 mln zł)**.
2. Znaczące systemowe zwiększenie wynagrodzeń zasadniczych pracowników Stacji wpływa także bezpośrednio na kształtowanie się wartości **rezerw bilansowych**, obciążających wynik jednostki i wskaźniki ekonomiczno-finansowe. Na zlecenie jednostki w 2019 roku wycenę rezerw na świadczenia pracownicze wykonała firma aktuarialna, biorąc pod uwagę strukturę wiekową i zawodową pracowników oraz wartość uzyskiwanych wynagrodzeń. Niezbędna była **korekta dotychczasowych wartości rezerw. Wartość ich zwiększenia wyniosła 1 579 tys. złotych** i jako pozycja korygująca przychody jednostki (poz. A.II rachunku zysków i strat *zmiana stanu produktów*) **wpłynęła na wynik finansowy 2019 roku, stając się - obok wzrostu kosztów wynagrodzeń – główną przyczyną wygenerowania straty**
3. Wymierny wpływ na sytuację finansową Stacji ma także **kryzys kadrowy na rynku usług medycznych**. Brak ratowników medycznych i lekarzy systemu do pracy w ratownictwie medycznym, jak i innych specjalistycznych usług wykonywanych przez jednostkę, powoduje rosnące koszty wynagrodzeń osób już pracujących, zarówno w ramach etatu (w 2019 roku wydano ok. **650 tys. zł** na zapłatę za nadgodziny wypracowane przez ratowników), jak i w ramach kontraktu (koszty kontraktów w 2019 roku wzrosły o 5,44% w porównaniu do roku poprzedniego, tj. o **670 tys. zł**). Jednocześnie z jednej strony braki w grafiku lekarskim dla zespołów specjalistycznych spowodowały **obniżenie przychodów (płatność według dobokaretki P)**, z drugiej – wysokie stawki wynagrodzeń kontraktowych na lekarzy skutkowały **stratą na ośrodkach kosztów, w których funkcjonuje zespół specjalistyczny**.

4. Obok wydatków na zapewnienie kadry, znaczącą kwotę dla wyniku finansowego stanowią **koszty utrzymania pojazdów**. Do zeszłego roku jedynie 30% floty służbowej (12 z 40 sztuk) stanowiły samochody nie starsze niż 5-letnie, a wśród pozostałych następne 30% to samochody 15-letnie i starsze. Utrzymanie w sprawności tak wiekowych i zużytych pojazdów wiązało się z ogromnymi nakładami na ich **remonty i naprawy**, w 2019 roku wydatkowano na ten cel ponad **350 tys. zł**. Kolejne **630 tys. zł** kosztowały **usługi leasingowe wynajmu samochodów** dla realizacji podstawowych umów jednostki. Mimo wydawałoby się dość dużej liczby pojazdów nie wszystkie spełniały wymagania stawiane przez Narodowy Fundusz Zdrowia oraz nie nadawały się do świadczenia usług komercyjnych.
5. Realizacja świadczeń opieki zdrowotnej na rozległym terenie obejmującym obok Miasta Częstochowy także powiat częstochowski, wymaga posiadania przez Stację baz dla stacjonowania 17 zespołów ratownictwa medycznego, m.in. dla zapewnienia wymaganego w systemie czasu dotarcia na wezwanie pacjenta. Obok głównej siedziby Stacji w Częstochowie przy ul. Kilińskiego 10 i filii w Janowie, pozostałe punkty to lokale wynajmowane, gdzie ponoszone są nie tylko koszty najmu, lecz także bieżącego ich utrzymania i zapewnienia standardu wymaganego przez Narodowy Fundusz Zdrowia i Inspekcję Sanitarną. **Łączne roczne koszty obsługi wszystkich zajmowanych lokali** obejmujące czynsz, zakup mediów (energia elektryczna, ciepła, woda, ścieki, odpady) oraz związane z nimi podatki i opłaty (podatek od nieruchomości i opłata za odpady) wynoszą **470 tys. zł** rocznie.
6. Dużym wyzwaniem, zarówno organizacyjnym, jak i finansowym, dla jednostek pracujących w Systemie Ratownictwa Medycznego jest pełna **informatyzacja procesu udzielania i rozliczania świadczeń**. System Wspomagania Dowodzenia Państwowego Ratownictwa Medycznego (SWD PRM) jest stosunkowo nowym narzędziem, wciąż udoskonalanym. Co prawda pierwsze wyposażenie jednostek systemu w sprzęt niezbędny do realizacji świadczeń w oparciu o SWD PRM było bezpłatne, jednak otrzymane urządzenia okazały się być zbyt słabymi technologicznie dla zapewnienia sprawnego funkcjonowania działania jednostek przy tak dużym natężeniu wezwań. Zakup licencji i serwis oprogramowania, obsługa informatyczna i naprawa urządzeń systemowych (tablety, drukarki), wiąże się z wysokimi kosztami rzędu **300 tys. zł rocznie**. Koszty napraw dotyczące sprzętu i urządzeń medycznych, głównie tych będących na wyposażeniu ambulansów, to kolejne **150 tys. zł rocznie**.
7. Wartość uzyskiwanych przez Stację przychodów ze sprzedaży, w tym głównie w ramach umów z NFZ na wykonywanie świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, bez korekty o zmianę stanu produktów, w okresie od 2017 do 2019 **wzrosła nominalnie o 2 558 tys. zł złotych, tj. o 7,56%** (porównanie roku 2019 do 2017). W tym samym czasie **koszty podstawowej działalności** wzrosły z 35 052 tys. zł (2017) do 38 606 ty. zł (2018), tj. **o 3 555 tys. zł (wzrost 2019 do 2017 wyniósł 10,14%)**. **Oznacza to, że w okresie ostatnich dwóch lat przychody nie rosły współmiernie do ponoszonych w związku z ich uzyskiwaniem kosztów**. W przypadku podstawowej działalności Stacji, tj. świadczeń w zakresie ratownictwa medycznego, w umowie na wykonywanie świadczeń w I kwartale 2019 roku stawka za

dobokaretkę w zespołach podstawowych (3 071,13 zł) była **niższa od stawki obowiązującej w 2014 roku o 3,78 zł (3 074,91 zł)**. W przypadku zespołów specjalistycznych stawka ta (4 092,28 zł) była jedynie 8,36 zł wyższa od wynagrodzenia uzyskiwanego w 2014 roku (4 083,92 zł). W ciągu 5 lat **wynagrodzenie za realizację umowy nie było więc praktycznie w ogóle waloryzowane**. Co prawda obok stawki za dobokaretkę Stacja otrzymywała dodatkowe środki na wzrost wynagrodzeń pracowników (nie pokrywające w całości tego wzrostu), jakkolwiek nie brano pod uwagę innych **istotnych kosztów utrzymania zespołów ratownictwa medycznego**, których wartość rokrocznie wzrastała co najmniej o inflację, a niektóre w sposób zupełnie niekontrolowany (np. ceny paliw czy energii elektrycznej). W tabeli przedstawiono wartości kontraktów w kolejnych latach:

lp.	zakres świadczeń	stawka 2014	stawka 2016	stawka 2018	stawka 2019 (I-III) = stawka 2017	stawka 2019 (IV-XII)
1	podstawowy ZRM - dobokaretką	3 074,91	3 054,87	3 095,04	3 071,13	3 117,13
2	specjalistyczny ZRM - dobokaretką	4 083,92	4 063,87	4 115,59	4 092,28	4 138,28

Różnica między najniższym w analizowanym okresie wynagrodzeniem a wynagrodzeniem uzyskanym w kwietniu 2019 roku wynosi zaledwie 62,26 zł w przypadku zespołu podstawowego (tj. 1 867,80 zł na karetkę miesięcznie, **ok. 2,04%**) i odpowiednio 74,41 zł w przypadku zespołu specjalistycznego (tj. 2 232,30 zł na karetkę miesięcznie **ok. 1,8%**). **To łączny wzrost wartości wynagrodzenia w okresie 6 lat.**

8. Wpływ na poziom przychodów Stacji w 2019 roku była **utrata wpływów z umów realizowanych poza kontraktem z NFZ**, tj. pozostałej działalności leczniczej. Konkurencyjne podmioty przejęły realizację transportów sanitarnych u dotychczasowych dużych kontrahentów Stacji, co skutkowało zmniejszeniem przychodów w tej kategorii w 2019 r. o **250 tys. zł rocznie**.

9. Podjęte i zakładane działania naprawcze

W oparciu o przeprowadzoną analizę sytuacji ekonomiczno-finansowej, ustalone przyczyny wygenerowania straty przez Stację w 2019 roku oraz ocenę bieżącej sytuacji i możliwości działania Dyrekcji jednostki proponowane działania o charakterze naprawczym koncentrują się na realizacji następujących celów:

- **maksymalizacja przychodów uzyskiwanych ze świadczeń opieki zdrowotnej (kontraktu z NFZ),**
- **zwiększenie przychodów z pozostałej działalności prowadzonej przez jednostkę, w tym leczniczej,**
- **optymalizacja kosztów działalności,**
- **pozyskiwanie zewnętrznego finansowania potrzeb inwestycyjnych i bieżących jednostki.**

W ramach tych działań przeprowadzona zostanie restrukturyzacja:

- organizacyjna – polegająca na wprowadzeniu zmian w organizacji funkcjonowania jednostki,
- operacyjna – związana ze sposobem wykonywania zadań jednostki jak i zakresem realizowanych usług,
- finansowa – ukierunkowana na wymierne cele skutkujące poprawą parametrów finansowych (wyniku i wartości wskaźników ekonomiczno-finansowych),
- personalna – której celem będzie optymalizacja kosztów personalnych i wykorzystania posiadanych zasobów ludzkich.

9.1. Wzrost przychodów z działalności leczniczej finansowanej ze środków publicznych – nowa pozycja w umowie z NFZ

Począwszy od kwietnia 2020 r. Stacja realizuje nową umowę na świadczenia opieki zdrowotnej w rodzaju „*Pomoc doraźna i transport sanitarny*”. Kontrakt obejmuje świadczenie w postaci **transportu międzyszpitalnego** w standardzie zespołu podstawowego (2 ratowników medycznych), polegające na zabezpieczeniu gotowości 3 zespołów do realizacji zadania. Wartość przychodu z podpisanej umowy do końca 2020 roku wynosi 2 609 772,90 zł.

Skutki finansowe: wzrost miesięcznych przychodów w wysokości ok. 300 tys. zł

9.2. Wzrost przychodów z działalności leczniczej finansowanej ze środków publicznych – zwiększenie finansowania ratownictwa medycznego oraz nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej

Po wielu latach stagnacji w kształtowaniu stawek wynagrodzenia za świadczenia udzielane przez zespoły ratownictwa medycznego w 2020 roku podniesione zostały stawki za dobokaretkę: odpowiednio do **3 408,59 zł (tj. o 9,35%)** za zespół podstawowy i do **4 429,70 zł (tj. o 7,05%)** za zespół specjalistyczny. Oznacza to wyraźne zwiększenie finansowania świadczeń w rodzaju „**Ratownictwo medyczne**”, wartość umowy na 2020 r. wynosi 34 665 318,72 zł. W przypadku świadczeń realizowanych w ramach umowy na nocną

i świąteczną opiekę zdrowotną, wartość ryczałtu miesięcznego wzrosła z 79 000 zł na **82 500 zł (tj. o 4,43%)**, wartość umowy na 2020 r. wynosi 1 097 364,72 zł.

Skutki finansowe: wzrost miesięcznych przychodów w wysokości ok. 350 tys. zł

9.3. Wzrost przychodów z działalności leczniczej finansowanej ze środków publicznych – realizacja zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19

W związku z pandemią koronawirusa Stacja realizuje w 2020 dodatkowe zadania polegające na wykonywaniu usług transportowych dla osób z podejrzeniem lub ze stwierdzonym zachorowaniem na COVID 19. W tym zakresie Stacja zawarła umowy:

- 1) z Wojewodą Śląskim na zabezpieczenie dodatkowego podstawowego zespołu ratownictwa medycznego, którego zadania polegają na wykonywaniu medycznych czynności ratunkowych osób z podejrzeniem/stwierdzeniem COVID 19, dokonywanie czynności związanych z zabezpieczeniem wybranych miejsc w związku z przeciwdziałaniem COVID oraz udział w pobieraniu wymazów z gardła od osób podejrzanych o zakażenie oraz przewożenie ich do laboratorium na terenie województwa śląskiego. Umowa obowiązywała w miesiącach marzec 2020 – czerwiec 2020.

Skutki finansowe: wzrost przychodów Stacji w wysokości łącznie 236 892,00 zł.

- 2) z Narodowym Funduszem Zdrowia ŚOW w Katowicach, realizując umowę w zakresie zapobiegania, przeciwdziałania i zwalczania COVID 19. W ramach tej umowy zawartej od marca 2020 r. do grudnia 2020 r. finansowany jest transport sanitarny osób z podejrzeniem/zakażeniem COVID 19.

Skutki finansowe: wzrost przychodów Stacji w wysokości łącznie 800 000,00 zł (w okresie od marca do grudnia 2020);

- 3) Z Narodowym Funduszem Zdrowia ŚOW w Katowicach na utrzymanie stanu gotowości do udzielania świadczeń w reżimie sanitarnym uwzględniającym wprowadzenie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego, a następnie stanu epidemii.

Skutki finansowe: wzrost przychodów Stacji w wysokości łącznie 540 000,00 zł (w okresie od lipca 2020 do grudnia 2020).

9.4. Przychody w ramach pozostałej działalności operacyjnej – darowizny rzeczowe i pieniężne na przeciwdziałanie COVID-19

W związku ze zwiększonym zapotrzebowaniem na środki ochrony indywidualnej oraz środki dezynfekcyjne **udało się pozyskać dodatkowe zewnętrzne środki finansowe:** darowizny pieniężne (w I półroczu w wysokości przeszło 50 tys. zł) **oraz darowizny rzeczowe** o wartości 450 tys. zł.

Skutki finansowe: wzrost przychodów w wysokości ok. 500 tys. zł

9.5. Pozyskanie zewnętrznego finansowania potrzeb bieżących i inwestycyjnych Stacji

W 2020 roku Stacja realizuje projekt unijny w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 pn. „Zakup środków i urządzeń do dezynfekcji, ambulansów i aparatury medycznej, wielorazowych środków ochrony osobistej” na kwotę 2 010 852,41 zł. W zakresie projektu dokonano następujących zakupów na potrzeby jednostki:

1. zakupy o charakterze majątkowym:

- ✓ **ambulanse (3 szt.)** o wartości 1 066 290,68 zł,
- ✓ **respiratory transportowe (3 szt.)** o wartości 98 421,48 zł,
- ✓ **defibrylatory (7 szt.)** o wartości 519 334,17 zł,
- ✓ **pompy infuzyjne (3 szt.)** o wartości 14 094 zł,
- ✓ **urządzenia do dezynfekcji powierzchni i pojazdów (2 szt.)** o wartości 52 843,80 zł,
- ✓ **transportowe komory izolacyjne (2 szt.)** o wartości 82 512,00 zł

2. zakupy o charakterze bieżącym (dodatkowy przychód jednostki):

- ✓ **preparaty i środki dezynfekcyjne** o wartości 90 720 zł,
- ✓ **środki ochrony osobistej** o wartości 86 100 zł.

Dodatkowo we wrześniu Ministerstwo Zdrowia przekazało na rzecz Stacji 5 sztuk **urządzeń do kompresji klatki piersiowej** o wartości 180 900,00 zł.

Skutki finansowe: pozyskanie zewnętrznego finansowania w kwocie ponad 2 mln zł, skutkujące zwiększeniem majątku Stacji o 2,2 mln zł i podniesieniem wyniku finansowego o 200 tys. zł.

9.6. Optymalizacja kosztów personalnych

Koszty zapewnienia zasobów ludzkich stanowią najważniejszą grupę kosztów Stacji, zatem w tym zakresie prowadzone są działania mające na celu **uzyskanie efektów oszczędnościowych**. Dużym obciążeniem dla jednostki są koszty związane z absencją pracowników – z jednej strony to wynagrodzenie chorobowe, z drugiej – konieczność zapewnienia i sfinansowania kosztownego zastępstwa ograniczona dopuszczalnym czasem pracy regulowanym przez Kodeks pracy i przepisy dotyczące czasu pracy w podmiotach leczniczych. Ważną kwestią jest tutaj wysokość wynagrodzenia, która w przypadku pracowników wieloletnich wiąże się z dodatkowymi składnikami tj. dodatek stażowy. Opcjonalnym rozwiązaniem proponowanym pracownikom jest **zmiana formy zatrudnienia na umowę cywilno-prawną** (umowa zlecenie, kontrakt), co ogranicza zakres kosztów pracodawcy, ale daje też pracownikowi możliwość pracy w większym wymiarze godzin i w sposób bardziej elastyczny. W roku bieżącym dokonano w ten sposób **redukcji 2 etatów (1 ratownik, 1 pracownik administracji)**.

Skutki finansowe:

- ograniczenie kosztów nadgodzin i wynagrodzenia chorobowego
- ograniczenie kosztów świadczeń związanych z etatem: odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, nagrody jubileuszowe i związane z nimi rezerwy

9.7. Odnowienie floty ambulansów

Dzięki pozyskaniu zewnętrznego finansowania w postaci dotacji poprawiła się znacząco baza pojazdów Stacji, w miejsce najstarszych i najbardziej wyeksploatowanych ambulansów zakupiono nowe karetki do realizacji świadczeń w zakresie ratownictwa medycznego i transportów medycznych. Po odnowieniu floty spodziewane jest znaczące zmniejszenie kosztów związanych zarówno z naprawami samochodów, jak i usługami leasingowymi.

Skutki finansowe:

- ograniczenie kosztów napraw i leasingu samochodów

9.8. Inne działania prowadzone przez Stację

Poza wyżej wymienionymi zadaniami, których wymierne skutki można jednoznacznie określić, podjęte zostały lub zostaną w trakcie realizacji niniejszego programu następujące inicjatywy i przedsięwzięcia:

- 1) **weryfikacja od 01.01.2021 r. umów zawartych na usługi poza świadczeniami finansowanymi przez NFZ** – w ramach weryfikacji zostaną przeanalizowane cenniki oraz przeliczone realne koszty usług, w celu maksymalizacji przychodów;
- 2) **obniżenie kosztów zużycia materiałów medycznych poprzez wprowadzenie bezpośredniej kontroli ich wykorzystania,**
- 3) **wprowadzenie modułów GPS do wszystkich samochodów transportowych** (dotychczas posiadają je wyłącznie karetki systemu), co pozwoli na monitorowanie sposobu wykorzystania pojazdów i realizacji zleceń,
- 4) **dążenie do ograniczenia kosztów pośrednich działalności,** w tym m.in. funkcjonowania lokali, w których prowadzona jest działalność (modernizacja i remonty pomieszczeń, zapewniające obniżenie kosztów mediów i doraźnych napraw)
- 5) **analiza możliwości ograniczenia kosztów opłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych** poprzez uzyskanie parametrów pozwalających na obniżenie lub zminimalizowanie wydatków na ten cel (zatrudnienie osób niepełnosprawnych, korzystanie z usług firm oferujących zwolnienie z opłat, tj. zatrudniających osoby niepełnosprawne)
- 6) **poszukiwanie możliwości rozszerzenia dotychczasowej działalności Stacji i pozyskania nowych kontrahentów**
- 7) **poszukiwanie źródeł finansowania potrzeb inwestycyjnych i rozwojowych Stacji.**

10. Podsumowanie

Przygotowany przez Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Stację Pogotowia Ratunkowego w Częstochowie program naprawczy, zgodnie z regulacjami ustawowymi (art. 59 ust. 4 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 roku o działalności leczniczej) opiera się na:

1. **rocznym sprawozdaniu finansowym Stacji za 2019 rok**, zatwierdzonym uchwałą nr 399.XXX.2020 Rady Miasta Częstochowy z dnia 8 czerwca 2020 roku;
2. **raporcie o sytuacji finansowo-ekonomicznej Stacji za 2019 rok** złożonym podmiotowi tworzącemu w dniu 29 maja 2020 roku.

Założenia mikro i makroekonomiczne oraz docelowy stan ekonomiczny po wdrożeniu działań naprawczych określonych w programie, zostały wstępnie zdefiniowane w prognozie na lata 2020-2021 stanowiącej integralną część raportu. Działania naprawcze dotyczą jedynie takich działań, które są w zakresie możliwości wykonawczych Stacji.

Realizacja programu naprawczego będzie raportowana podmiotowi tworzącemu w okresach kwartalnych. Obok osiągniętych skutków finansowych Stacja będzie przedstawiać bieżące zagrożenia dla sytuacji ekonomiczno-finansowej jednostki oraz zgłaszać konieczność dokonania korekty w programie.

Przy założeniu:

- utrzymywania się stanu wysokiego zagrożenia epidemiologicznego związanego z pandemią koronawirusa,
- negatywnych konsekwencji pandemii dla sytuacji gospodarczej i finansowej kraju, w tym wzrostu cen i spadku PKB,
- wzrostu kosztów wynagrodzeń, przy jednoczesnym kryzysie na rynku pracownika,
- wdrażanych działaniach naprawczych już w roku bieżącym,

w ocenie Dyrekcji Stacji prognozowanie sytuacji ekonomiczno-finansowej jednostki wiąże się z ryzykiem błędu, stąd też ostrożnie przyjęto stopniową poprawę wyniku, której celem ostatecznym będzie zbilansowanie przychodów i kosztów jednostki najpóźniej w 2021 roku. Działania naprawcze będą zmierzały do osiągnięcia tego celu i utrzymania dodatniego wyniku. W kolejnych latach program będzie aktualizowany, a przyjęte w nim założenia dostosowywane do zmieniających się realiów funkcjonowania jednostki.